Влада — Радам!

ГОЛОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради України ◆ № 6 (256) ◆ Вівторок, 14 січня 1992 року ◆ Ціна 30 коп. (Передплатникам - 10 коп.).

УКРАЇНА — КНДР: ВСТАНОВЛЕНІ ДИПЛОМАТИЧНІ ВІДНОСИНИ

9 січня перший заступник міністра закордонних справ України М. Макаревич прийняв спеціального представника уряду Корейської Народно-Демократичної Республіки, Надзвичайного і Повноважного Посла КНДР у Москві Сон Сен Пхіра. Відбувся обмін думками щодо перспектив розвитку взаємовигідного співробітництва між Україною і КНДР.

Підписано Спільне комюніке про встановлення дипломатичних відносин між Україною і КНДР і Протокол про консультації між Міністерством закордонних справ України та Міністерством закордонних справ КНДР. Це — шоста держава, з якою Україна встановила дипломатичні відносини.

Прес-центр МЗС України.

ДЛЯ МОРЯКІВ-ЧОРНОМОРЦІВ

У зв'язку з прийняттям Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» Кабінет міністрів переказав 3 січня для матеріального забезпечення військовослужбовців Чорноморського флоту у першому кварталі поточного року 350 мільйонів карбованців.

НОВІ УГОДИ ДАВНІХ ПАРТНЕРІВ

10 січня в МЗС України відбулася прес-конференція Голови уряду Чеської Республіки Петра Пітгарта для українських та зарубіжних журналістів.

Цей візит, зазначив гість, свідчить, у першу чергу, про нашу зацікавленість у добрих відносинах з Україною. Ми хотіли б і надалі продовжити добрі, братерські та безконфліктні відносини з вашою державою, такими, якими вони були протягом всього співіснування наших народів.

Повідомлялося, що представники чеського уряду, які входили до складу делегації, провели ряд плідних переговорів з українськими колегами. Дискутувалися питання щодо взаємних поставок і довгострокових договорів про співробітництво, які дозволили б і надалі підтримувати економічні зв'язки між державами. На основі таких договорів у майбутньому передбачається провести зустріч груп експертів України і Чехо-Словаччини для затвердження переліку товарів взаємного постачання. Це стане основою для міжбанківських угод, на яких базуватиметься оплата цих товарів. Тобто передбачається співпраця у одній з форм клірингу — розрахунку без оплати готівкою.

Наприкінці січня у Кривому Розі планується провести зустріч усіх зацікавлених сторін, щоб виробити проекти для розв'язання всіх досі не вирішених питань. Передбачається, що основними з них буде товарообмін у галузі енергетики, транспорту тощо.

Артем ПРОХОРЕНКО.

НА ЩАСТЯ, НА ЗДОРОВ'Я, НА НОВИЙ РІК

Чого в нас більше ніж на Заході? Злиднів, черг, дефіцитів. А от і не вгадали. Нових років! У нас їх аж два. В ніч з 13-го на 14 січня Україна ще раз зустрічала Новий рік.

Перший день нового року за старим стилем збігається з «празником» святого Василя. За євангельським ученням цього дня маленькому Ісусу Христу зробили обрізання. Саме тому 14 січня не можна нічого різати.

Сьогодні вдосвіта ходили по хатах засівальники:

— На щастя, на здоров'я! Роди, Боже, жито, пшеницю і всяку пашницю. Будьте здорові, з Новим роком та з Василем!

Початок 1992-го, високосного, на жаль, поки що ні щастя, ні жита з пшеницею нам не додав. Додалося лише розчарувань і тривог.

Та будемо жити надією. Наберемо зерна та й привітаємо один одного ще раз з Новим роком, як робили це наші діди і прадіди:

Сійся, родися, жито, пшениця, всяка пашниця,
На щастя, на здоров'я, на Новий рік!

Валентин ЛАБУНСЬКИЙ.
Фото Миколи ТКАЧІВСЬКОГО.

НА своєму засіданні координаційна рада Всеукраїнського об'єднання солідарності трудящих зажадала відставку уряду. У зв'язку з цим на перший день пленарного засідання Верховної Ради, що намічено на 28 січня, заплановано пікетування приміщення парламенту. У разі, коли нинішній Кабінет міністрів не подасть у відставку, ВОСТ залишає за собою право почати безстрокову забастовку.

Друга вимога координаційної ради — негайне, починаючи з квітня, введення в дію української грошової одиниці.

ПРОТЯГОМ 11—12 січня на засіданні політради СПУ (голова — народний депутат Олександр Мороз) було розглянуто особливості соціально-політичної ситуації в Україні і чергові завдання партії, а також концепцію її програми. Лібералізацію цін наймолодша партія в республіці охарактеризувала як пограбування народу і непослідовне входження в ринок. У зверненні до політичних партій соціалісти закликають всіх серйозно зайнятися економічними проблемами, не змішуючи їх з політичними питаннями.

ДО НАШИХ ЧИТАЧІВ!

Цілком можливо, шановні наші читачі, що завтра ви не отримаєте черговий номер газети «Голос України». Немає паперу. Коли газета вийде у світ — не знаємо. Целюлозно-паперові комбінати Росії і досі не уклали договорів з видавництвом «Радянська Україна». Про що домовлявся наш Уряд і зокрема Міністерство економіки з Урядом Росії, про які взаємопоставки, про які основи співробітництва — з'ясовуємо. Знаємо лише те, що Україна міждержавні угоди виконує.

Поки що складається так, що на території України є папір для тиражування в наших видавництвах московських газет і немає — для видань України. Отака співдружність...

Може, слід ту кількість продуктів, які Україна поставляє Росії на міждержавному рівні, використовувати для забезпечення прямих зв'язків з тими підприємствами і регіонами Росії, які нас цікавлять!

7 ГРОШІ ВАШІ? БУДУТЬ ВАШІ!
— запевняє голова правління Ощадбанку України Анатолій КОЛЕСНИКОВ

12 ЗАКОН УКРАЇНИ 14
ПРО СЕЛЯНСЬКЕ (ФЕРМЕРСЬКЕ) ГОСПОДАРСТВО

4 ПРИКОРДОННИКИ РОБЛЯТЬ ВИБІР

ЄДНАЙМОСЯ, БРАТТЯ!

Триста років лежав розпластаний і придавлений Російською імперією народ України. Триста років російські царі грабували нашу землю, нащі таланти і працю людей наших. Триста років плюндрували вони мій край, спотворювали звичаї і калічили мову. В комуністичній стадії російська імперія створила нечувану в світі людожерську машину і замордувала кільканадцять мільйонів безвинних жертв, знищила близько півмільйона нашої інтелігенції, колгоспами зруйнувала українське селянство і призвела весь народ до повного зубожіння та цілковитого рабства. У 60-х роках вигадала ідею про створення з націй радянського народу, оголосила неперспективною українську мову і заходилася із сатанинським завзяттям відривати нас від всього національного, аби забули ми свій рід і плем'я і перетворилися на слухняний людський матеріал в руках російських шовіністів.

В дитячі роки я полюбив заклечану хату, що всередині приємно пахла лепехою і зовні тішила зір молодим кленовим листям, полюбив барвисті стрічки у віночку на дівочій голові, вишивану сорочку, глибоке блакитне небо над барвистим лугом і тужливу чарівну пісню. А коли зрозумів, що клечання, віночок, вишиванка, пісня — не тільки в Хрипівці, а по всій Україні, не тільки тепер, але впродовж тисячоліть, тоді полюбив усю Вкраїну, як рідну неньку. І коли побачив розумом, що чужа сатанинська влада хоче все знищити, сказав до неба: «Боже, я не хочу жити на світі без цього! Якщо ти дав мені душу розуміти все це, то дай мені волю боронити його!»

Я багато разів довго вдивлявся в суворий погляд Шевченка, і він сказав мені: «Ти син мій. Іди за мною. Через нашу козаччину, гайдамаччину, крізь страждання і муки — іди! І хай не здригнеться душа твоя і не зверне тебе зі шляху ні гаряча материнська сльоза, ні блиск ворожого багнета. Іди — твоє життя не потрібне, як згине Україна, — ИДИ!»

І я пішов, щоб заповнити прогалину в довгому ланцюзі борців за волю України від поразки славних лицарів ОУН—УПА до початку нової доби національно-визвольних змагань, доби третьої в XX столітті.

Я знав, що нас буде мало. Бо після поразки в масовій боротьбі завжди буває довгий період розчарування і духовного занепаду, коли тільки вельми небагатьом вистачає духу вступити в боротьбу.

1969 року кадебіст М. Обрубов у Володимирській центральній політичній тюрмі казав мені: «Та вас, ось таких освічених, затятих українських націоналістів, на всю Україну всього півсотні чоловік!»

Він применшував. Але після арештів 1972, 1973 років, а потім і з арештами членів Гельсінської групи від 1977 року нас було справді небагато. Проте затята боротьба за волю України та справедливість, що велася способами викриття антилюдської імперіалістичної сутності Радянського Союзу, привела до міжнародного осуду імперії і поступової поразки її в боротьбі за світове панування.

З початком перебудови слабшає контроль над думками громадян, і національно-визвольна ідея охоплює дедалі більше й більше людей. Аби початковий струмок розширити і перетворити в широкий потік, я не шкодував ні сил, ні здоров'я, ні часу, і робив усе, що міг: змінював організацію (УГС УРП) і розробляв її ідеологію, сприяв іншим патріотичним організаціям і надихав народ на боротьбу за самостійність, закликав шанових депутатів бути щирими синами українського народу і вирвати Україну з колоніального ярма.

Національно-визвольний рух перетворився в могутню течію, пройшовши в своєму переможному розвиткові три видатні дати:

Перша: 16 липня 1990 року, коли Верховна Рада України, проголосивши Декларацію про державний суверенітет України, вперше за 70 років зробила самостійницьку ідею дозволеною, легальною ідеєю.

Наш бідний, знедолений народ уперше дістав право обговорювати суть українських національних інтересів та залежність долі кожної сім'ї від долі України.

Це сприяло зростанню національної свідомості народу і давало активним борцям за волю широку опору.

Друга дата: 24 серпня 1991 року, коли злі антиукраїнські наміри російських шовіністів Господь обернув нам на користь і Верховна Рада проголосила Акт про незалежність України.

В наступні серпневі дні демократичні сили здобули стратегічну перемогу, а комунізм зазнав стратегічної поразки. Комунізм більше ніколи не відродиться до серйозної політичної сили, натомість демократія змінюватиметься і вкорінюватиметься у звичаях політичного і громадянського життя.

Третя дата: 1 грудня 1991 року, коли народ з нечуваною в умовах свободи одностайністю висловився за створення самостійної української держави.

Бог любить трійцю. І всякі великі діла доконуються в три етапи. В кінці єгипетської цивілізації було три війни між Верхнім і Нижнім Нілом. У кінці грецької цивілізації було три Пунічні війни. В кінці російської імперії з'являється нова велика європейська держава — Україна також в три етапи, і це — навічно.

Після довгої рабської неволі український народ розпростує зігнуту в покорі спину, встає з колін, підводить поволі голову — і розглядається довкола. Він ще як слід не розігнувся, а народи світу вже поспішають з добрим словом визнання і привіту.

Чуєш, народе український, ти вже вільний! Крикни на весь світ — нехай почують усі люди про твій прихід у коло вільних народів світу! Позбувшися рабського ярма і звільнивши руки й мозок для творчої праці на самого себе, ти, колись дотепний і кмітливий, відродиш свої добрі риси й під блакитним небом на багатющій землі хутко подолаєш сумну спадщину колоніальної неволі, виведеш рідний край на рівень найзабезпеченіших народів світу та відродиш свої духовні цінності у всій їхній неповторній красі.

Нам багато що не подобається в державі, в тому числі й Президент, але від 24. 07. 91 це — наша держава і наш Президент. Ми будемо боротися за усунення реакціонерів і старої номенклатури з державних органів з метою покращення діяльності цих органів, проте завжди пам'ятатимемо, що наші внутрішні суперечки — це другорядне явище, вони ніколи не заважатимуть нам об'єднуватися навколо нашого Президента для дружної спільної роботи.

Сила національного опору зовнішній небезпеці прямо залежить від міри консолідації народу навколо однієї ідеї — ідеї державної незалежності. У Верховній Раді ця ідея уособлена синьожовтим прапором, тризубом і Президентом. Хай же вони єднають нас!

Левко ЛУК'ЯНЕНКО,
народний депутат України.

Неофіційні зустрічі

До нових понять доведеться звикати

Так вважає Г. Кіссінджер, маючи на увазі політиків США

На зустрічі з викладачами і студентами Київського держуніверситету та журналістами колишнього держсекретаря США Генрі Кіссінджера запитали, як у США сприймають поняття «незалежна Україна» і чи не впливає хтось і звідкись на свідомість рядового американця. Політик віджартувався по-американськи: «Один тренер про свого гравця сказав: «Він не знає значення слова «небезпека». Як не знає і значення багатьох інших слів...» Дев'яносто відсотків американців не знають, де Чорне море, як, до речі, не здогадуються, і де розташована Бразилія. У них інші проблеми». Але потім серйозно додав, що визнання незалежності України світовою свідомістю залежить не від простого світового обивателя, а від того, як поведеться незалежна Українська держава. А щодо нього особисто, то він передбачав розвал Союзу, Варшавського Договору та інших структур соцтабору ще два роки тому. «Мене за це критикували, але події розвивалися так швидко, що навіть і я не передбачав. Усе розвалилося за 8 місяців...» — сказав Г. Кіссінджер. — Але я підтримую процеси здобуття республіками колишнього СРСР, Україною також, незалежності. Доведеться звикати до життя в нових політичних умовах і багатьом політикам у світі, зокрема в США».

З розпадом радянської імперії для США справді зник головний противник останніх 40—45 років, періоду «холодної війни», зазначив колишній держсекретар, а отже, повинна змінитися й головна світова геополітична стратегія, знана як «баланс сил» між двома державами-велетнями, оточеними своїми сателітами й нашпигованими ядерною зброєю. На думку Г. Кіссінджера, в світі стверджується сьогодні кілька політико-економічних центрів: США, Західна Європа, Японія, Китай і, можливо або й напевне, Росія. Тож звичний баланс сил повинен змінитися на стратегічні пошуки світової рівноваги між цими центрами.

Україні Г. Кіссінджер визначив місце серед так званих середніх, але впливових держав. СНД ж—це закономірний крок під час розпаду такої зцентралізованої, унітарної держави, як СРСР. Від коментаря щодо довговічності СНД та його характеру і глобального призначення в майбутньому Г. Кіссінджер тактовно відмовився. Як і від відкритих рекомендацій українським політикам у конфліктах з Росією, від оцінок тих чи інших політичних діячів: мовляв, то ваші внутрішні справи, питання Чорноморського флоту теж. Привітав прагнення України стати без'ядерною. Більше того, зазначив, що світ із розумінням поставився б до приєднання України в статусі без'ядерної країни до договору про нерозповсюдження ядерної зброї. І порівняв Україну з Німеччиною, на території якої є чужа ядерна зброя, але вона до договору приєдналася.

Однією з причин свого візиту в Україну Г. Кіссінджер назвав бажання самому дізнатися, що ж відбувається в республіках колишнього СРСР. Але в Києві він мав закриті неофіційні зустрічі з Президентом Л. Кравчуком, міністром оборони К. Морозовим, міністром закордонних справ А. Зленком, іншими урядовцями і політиками. Це, як на мене, дає змогу припустити, що Г. Кіссінджер або виконує якусь місію американських політичних кіл, а то й когось з американської адміністрації, або його просто запросили для політичних консультацій як досвідченого політика напередодні складних переговорів з Росією, іншими главами держав—учасниць СНД. Важливі також і обмін думками, який відбувся в Києві, і ті враження, які винесе Г. Кіссінджер з України та із спілкування з її сьогоднішніми лідерами. Він — впливовий політик, людина, яка на межі шістдесятих — сімдесятих визначала американську, а відтак значною мірою і світову політику, лауреат Нобелівської премії миру 1973 року. Не слід забувати і ті факти, що Г. Кіссінджер значною мірою визначав планетарний світогляд, який грунтується на пріоритеті загальнолюдських, а не класових цінностей. Саме він, а разом з ним і наш А. Сахаров, обстоювали ідею конвергенції двох світових систем, проти якої так запопадливо і ревно боровся прихильник чистоти «класового підходу», М. Суслов зі своєю «сірокардинальною» командою. Де сьогодні ті «класові ревнителі», а ідеї загальнолюдські перемагають. Отже, як мовиться, розуму людину не гріх і послухати.

Цікавий і такий факт: в Україну Г. Кіссінджер прибув не через Москву, як колись, а безпосередньо з Європи.

Володимир СКАЧКО,
спеціальний кореспондент «Голосу України».

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

ПРО ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ВУГІЛЬНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ В УМОВАХ ЛІБЕРАЛІЗАЦІЇ ЦІН

З метою стримування значного зростання в 1992 році цін на вугілля та іншу продукцію **постановляю:**

1. Звільнити підприємства вугільної промисловості від внесків до фонду для здійснення заходів по ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи та соціальному захисту населення.

2. Установити, що підприємства вугільної промисловості:

застосовують тарифи внесків на соціальне страхування у розмірі 37 процентів від фонду оплати праці;

до прийняття Верховною Радою України Закону України «Про оподаткування доходів підприємств і організацій» нараховані суми податку на прибуток спрямовуються до галузевого фонду фінансового регулювання Державного комітету України по вугільній промисловості з метою подальшого використання їх на фінансування галузевих програм капітального будівництва, фундаментальних наукових розробок, пов'язаних із удосконаленням виробництва, покриття витрат у разі позапланового закриття шахт і ліквідації позакатегорійних аварій.

3. Дія Указу поширюється на всі підприємства вугільної промисловості, за винятком заводів вугільного машинобудування.

4. Указ набуває чинності з дня його підписання.

Президент України
Л. КРАВЧУК.
10 січня 1992 року.

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ

Президенту України КРАВЧУКУ Л. М.

Шановний Леоніде Макаровичу!

Українська Асоціація промисловості, будівництва, транспорту і зв'язку «Україна» вважає за необхідне заявити, що останні Укази про соціальний захист населення, проект закону про оподаткування, підвищення цін викликають велике незадоволення у більшості громадян України, ущемляють інтереси трудових колективів. На зустрічі з керівниками підприємств і підприємцями Ви, Леоніде Макаровичу, особисто обіцяли перед прийняттям всіх рішень, що торкаються економічної реформи, радитись з ними. Така практика поки що не склалася. А між тим Україна досі не має своєї власної програми переходу до ринку. Пропонований закон про оподаткування підприємств, ставки відрахувань на соціальне страхування для госпрозрахункових підприємств в розмірі 61%, а для бюджетних організацій і установ — 37 процентів, при одночасному перекладанні всіх витрат по тимчасовій непрацездатності працюючих на собівартість госпрозрахункових підприємств, свід-

(Закінчення на 7-й стор.).

СИСТЕМА ЧЕРВОНІТИ НЕ ВМІЄ

Після розвалу колишнього Союзу і скасування його структур управління окреслилася і набула розвитку тенденція на утворення так званих нових «центрів». Тепер уже на рівні незалежних республік.

Не обминуло це явище й Київ. Наче гриби після дощу, в столиці України за короткий строк нагромадилися міністерства, відомства, установи, контори... Судячи з інтенсивності їх створення, процес значною мірою заохочується нинішнім урядом, який нещодавно скаржився на тиск Центру і обстоював ідею позбутися його диктату.

Щоб шановний читач мав досить повне уявлення про розмах цього «грибного» бюрократичного дощу, друкуємо примірний список центральних органів виконавчої влади і коментар до нього нашого кореспондента.

ОРГАНИ ЦЕНТРАЛЬНОЇ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ УКРАЇНИ, МІНІСТЕРСТВА ТА ВІДОМСТВА

Прем'єр-міністр
Перший віце-прем'єр
Віце-прем'єр
Державний секретар (апарат Кабінету міністрів)
Вісім державних міністрів

* * *

Міністерство фінансів
Міністерство праці
Міністерство у справах роздержавлення власності та демонополізації
Міністерство зовнішньоекономічних зв'язків
Міністерство торгівлі
Міністерство статистики
Міністерство сільського господарства
Міністерство охорони навколишнього середовища
Міністерство лісового господарства
Міністерство у справах захисту населення від наслідків аварії на ЧАЕС
Міністерство енергетики та електрифікації
Міністерство охорони здоров'я
Міністерство соціального забезпечення
Міністерство освіти
Міністерство культури
Міністерство у справах молоді та спорту
Міністерство закордонних справ
Міністерство внутрішніх справ
Міністерство юстиції
Міністерство оборони
Міністерство економіки

* * *

Держкомітет по металургійній промисловості
Держкомітет по хімічній промисловості та медпрепаратах
Держкомітет геології та використання надр
Держкомітет у справах національностей
Держкомітет по житловому та комунальному господарству
Держкомітет по нагляду за безпечним веденням робіт у промисловості та гірничому нагляду
Держкомітет по водному господарству
Держкомітет по сприянню малим підприємствам та підприємництву
Держкомітет зв'язку
Держкомітет по нафтопродуктах
Держкомітет по пресі
Держкомітет вугільної промисловості
Держкомітет по оборонній промисловості та машинобудуванню
Держкомітет по нагляду за безпечним веденням робіт в атомній енергетиці
Держкомітет по харчовій та переробній промисловості
Держкомітет по земельній реформі
Держкомітет легкої промисловості
Держкомітет по хлібопродуктах
Держкомітет у справах соціального розвитку
Держкомітет у справах архітектури
Держкомітет по стандартизації, метрології, якості продукції
Держкомітет по гідрометеорології
Держкомітет по матеріальних резервах
Державний митний комітет
Державний комітет по рибному господарству

* * *

Державна інспекція по контролю за цінами
Державна інспекція по захисту прав споживачів
Державна корпорація автотранспорту
Державна будівельна корпорація
Державна корпорація по виконанню монтажних та спеціальних будівельних робіт
Державна корпорація промисловості будівельних матеріалів
Державний концерн будівництва та експлуатації шляхів
Державний концерн місцевої промисловості
Державна корпорація по будівництву метрополітенів й тунелів

* * *

Укрсоюзпобут
Держтелерадіокомпанія
Головархів
Головне управління по охороні державних таємниць у пресі
Укрінтур
Укррічфлот
Транспорт:
6 управлінь залізниць (Укрзалізниця)
3 морських пароплавства
об'єднання «Авіалінії України»
Державний фонд кінематографії
Фонд державного майна
Фонд соціальної адаптації молоді
Держарбітраж
Рада у справах релігій
Укрінформ
Укрторф
Укргазпром
Держінспекція Реєстру та безпеки судноплавства
Торгово-промислова палата
Центральна виборча комісія

КОЛИ на одній із своїх численних прес-конференцій прем'єр-міністр України В. Фокін недвозначно заявив, що він прихильник регульованого ринку, стало ясно: далі мова може йти тільки про важелі, якими виконавча влада має намір цей ринок регулювати. Таких «важелів» бачили кілька. Найефективніші — це кардинальні економічні реформи. Інакше кажучи, перехід від командно-адміністративного соціалізму до ініціативного бізнесу, відмова від громіздких управлінських схем і, мабуть, головне — довір'я до ринкових відносин, а отже, і до людей, що їх сповідають.

Якщо подумки повернутися до моменту формування правлячого нині Кабінету міністрів, можна без натяжки заявити, що на той час таких людей прем'єр-міністр майже не мав. І тут постає питання: хто і що створює? Люди систему чи система створює певний управлінський тип? Адже, щоб там не було, а кожна «схема» має автора. Сьогодні, коли шокова терапія вивільнених цін упевнено веде справу до відставки Кабінету, авторство змін має особливе значення. І, якщо не існує іншого шляху. ніж той, яким Україна йде до ринку, то ми вправі спитати: чи обов'язкові такі втрати на цьому шляху? І чи можна було взагалі уникнути руйнівної дії переходу до ринку, яка, здається, змете не тільки непопулярний уряд, а й поставить економіку на грань краху, а народ — на межу зубожіння?

За всіма показниками ринок поки що у нас не відбувся. Біржово-фінансова структура не відіграє тієї ролі, що їй вона пропонується, підприємництво чахне в зародку без достатньої держпідтримки, зв'язки між підприємствами розірвані. Так склалося, що весь час Україна нібито відставала, пасла задніх щодо подій. І навіть ініціативна позиція у створенні СНД не дала можливості вийти вперед — Росія першою відпустила ціни. Тепер наш внутрішній прилавок, лише умовно захищений купонами, як ніколи, готовий до подальшого карбованцевого пограбування. Адже взяти можна тільки там, де хоча б щось є.

Отже, хто заважав суверенній республіці вже до нового року мати міцні гарантії захисту власного ринку? А отже, такі самі гарантії до розвитку ринку зовнішнього? Хто заважав мати свою валюту, тверді, а не «прозорі» кордони і митницю? Чому, створивши державний орган по роздержавленню, держава в особі уряду не подбала про його робоче завантаження? Як можна допустити ситуацію, коли прийнятий закон — не закон, указ — не указ? Весь період після березневого референдуму, здається, був витрачений на «забезпечення» успіху нового референдуму, результат якого був ясний після серпня на всі сто відсотків. Однак уряд, озираючись на «старшого брата», знову та й знову брався за другорядні віжки. Скажімо, за відомий драконівський указ щодо безпеки руху, який призвів до страйків в Одесі та інших містах. Його автори, як відомо, не постраждали, а, навпаки, одержали генеральське підвищення по службі.

Втім, якщо й далі говорити про авторство, то, мабуть, все-таки конкретні люди винні в нинішній кризі лише почасти. Можна зважити на ілюзії щодо «оновленого Союзу», президентство Горбачова, що надто затягнулося, загальну інерцію, за якою рухалося суспільство. Але ілюзії приходять першими, і, на жаль, йдуть останніми. Вичерпалося до краю чарування перебудовою, пішла з арени збідніла на честь і совість партія, вже не п'ятирічками, а лише днем насущним мислять наші політики... Що сталося?

Живуть, приспівуючи, наче з гуски вода, глобальні, дрібні і зовсім маленькі наші хибні уявлення. От хоча б такий приклад. Як можна, скажімо, у розпалі жнив робити ставку не на ринок хліба, а на «автомобільний інтерес» колгоспника? Виманювати зерно у селянина навіть за машини — останнє діло. От коли б зараз добряче перетрусити списки премійованих автомобілем хлібоздавачів, там і третини не набереться людей, які своїм потом заслужили це «благодіяння». Отже, це і є державна політика хлібозаготівель? Чи не цій політиці ми нині зобов'язані кілометровими чергами до хлібних магазинів? Але ж хліб на Україні все-таки є! Та як його взяти, досі не знаємо.

Або таке. Виявивши надзвичайну оперативність у створенні центрально-республіканських структур, Кабінет, здається, палець об палець не вдарив, щоб полегшити «проходження» приватної ініціативи через щільний частокіл різних «дозволів і узгоджень». По замкнутому колу ходять люди від одного столоначальника до іншого, щоб відкрити рахунок у банку, зафіксуватися у податковій інспекції, подати дані у статустанову... А тим часом (про що вже інформував «Голос України») колишні високопоставлені чиновники безперешкодно створюють фірми, СП та інші структури приватного і напівприватного капіталу.

Залишковий «командний» соціалізм живучий. Це і є те хронічно хворе гальмо, здатне звести нанівець не тільки найпрогресивніше в Європі законодавство, а й зупинити Україну на півдорозі до ринку, а значить, до економічної і політичної незалежності. Навіть побіжний аналіз діяльності виконавчої влади свідчить: ці структури, в разі потреби, вже завтра готові сприйняти і команди згори, і планово-збиткове господарювання, і чотирнадцяту п'ятирічку в цілому.

При активній імітації бурхливої діяльності, Кабінет міністрів у нинішньому складі, по суті, зайнятий утвердженням рутинного стилю роботи, яким відзначалася колишня Рада міністрів до самої своєї відставки. Чим пояснити, наприклад, появу буквально останнім часом ще одного комітету по контролю за цінами? Яким чином їх можна контролювати, коли підвищення цін повсюдно відбувається без будь-якого контролю вже майже рік? Тим часом чергова «одиниця» вже обростає штатами. Службовцям комітету дозволено безплатно їздити на транспорті. За які заслуги? Як можна надавати пільг чиновнику, коли робітник за все платить із своєї кишені, коли порожньо на прилавках, немає вдосталь хліба, а пенсіонери вмирають у чергах за шматком цукру?..

Та кого ми соромимо, люди добрі? Можна, звичайно, покликати: автора! Але система, вона червоніти не вміє.

Леонід САМОЙЛЕНКО.

P. S. Поки матеріал готувався до друку, надійшло повідомлення про те, що в Україні створено ще декілька, звісно, надзвичайно важливих відомств. Серед них — Український державний концерн по експлуатації об'єктів атомної енергетики і промисловості, який очолив колишній директор Чорнобильської АЕС М. Уманець.

СТАБІЛЬНІСТЬ — ПОНАД УСЕ

У Львові відбулася нарада керівників обласних Рад та виконкомів західного регіону України. Розглянуто економічну ситуацію, запропоновано заходи щодо поліпшення постачання населення, вироблено спільні підходи до формування цінової політики з метою розрядки соціальної напруженості, що посилилася у зв'язку з так званою лібералізацією цін, подано конкретні пропозиції Урядові України.

На нараді зазначалося, що останнім часом у деяких областях регіону відбулася активізація радикалізованих дрібнопартійних угруповань, які ставлять за мету дестабілізувати політичну ситуацію. Для цього здійснюються спроби спекуляції на економічних труднощах, екологічних проблемах, безпідставні нападки на органи влади.

Відзначено розгортання реваншистської антиукраїнської пропаганди на Буковині з боку окремих політичних сил Румунії й Молдови, необхідність подання пропозицій керівництву України щодо нейтралізації цієї пропаганди за допомогою політичних та контрпропагандистських заходів, висловлено протест проти антиукраїнської спрямованості засобів масової інформації Російської Федерації.

Звернуто особливу увагу на окремі факти розпалювання міжетнічної напруженості на Закарпатті, зроблено висновок, що в Західній Україні є спроби групування антидержавних, антидемократичних сил з метою дестабілізації становища.

Прийнято заяву Львівської, Волинської, Закарпатської, Рівненської, Тернопільської, Івано-Франківської, Чернівецької обласних Рад народних депутатів. В ній, зокрема, говориться: «Вважаємо, що пропагандистська кампанія, спрямована на дестабілізацію політичного становища в Україні, є загрозою її державній незалежності та територіальній цілісності.

Переконані, що здійснюється чергова спроба відвернути увагу народів Росії від внутрішніх державних проблем, катастрофічного економічного становища, спрямувати соціальну напруженість та невдоволення російського суспільства ходом економічної реформи на пошуки зовнішнього ворога, образ якого спішно створюється з України.

Ми сподіваємося, що Президент України та Уряд нашої держави дадуть рішучу відсіч розгорнутій антиукраїнській кампанії».

Телеграфним рядком з Буковини

ГУРТУЮТЬСЯ МАТЕРІ

Чернівецький облвиконком зареєстрував статути новостворених громадських організацій — «Право матері» та батьківської ради по захисту соціальних прав дітей, які перенесли хімічну екзогенну токсикацію. Засновників цих організацій звільнено від реєстраційного податку.

БУДЕ ПАМ'ЯТНИК ФЕДЬКОВИЧУ

на одному з чернівецьких майданів. Однак станеться це після того, коли автори відібраного проекту остаточно відшліфують свій творчий задум і представлять його на огляд оргкомітету. Тим часом громадськість краю збирає кошти на монумент.

З ГРОМАДИ ПО НИТЦІ...

Цими днями у радгоспах області йде розподіл взуття, одягу, господарів, трикотажних, панчішних і швейних виробів. Подбали про це промислові підприємства Буковини, які на прохання облвиконкому виділили дещицю із своїх понаднормативних запасів.

Селяни теж не залишилися в боргу: на підприємства з колгоспних комор пішла продовольча продукція.

ДЛЯ ЗРУЧНОСТІ НАСЕЛЕННЯ

В адміністративному устрої Буковини з'явився новий район — Герцаївський. Створено його на прохання мешканців молдавських та румунських сіл, які компактно розміщені у східній зоні області. На думку людей, це сприятиме кращому економічному, соціальному та культурному розвитку віддаленого регіону.

ВЕСЕЛКОВА ДИТЯЧА ПАЛІТРА

У американському містечку Лейк Сіті, що є побратимом Чернівців, у ці дні з великим успіхом демонструється виставка малюнків юних художників Буковини. Згодом свої малюнки привезуть на Буковину діти США.

Василь БАБУХ.

Добра вість

ЯКБИ ЩЕ І КОВБАСУ

«Царський» жест продемонстрував облвиконком, прийнявши рішення продавати цукор першого кварталу за старими цінами. Ощасливлені споживачі хутко кинулися до крамниць отоварювати «солодкі» талони. Лише за день у центральному гастрономі Черкас реалізовано 12 тонн цукру.

Покрити різницю облвиконком зобов'язав районні й міські виконкоми за рахунок місцевого бюджету.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаси.

Москва, «Український кур'єр»

У Москві товариство української культури «Славутич» видало свою газету «Український кур'єр». Новим виданням сьогодні, звичайно, нікого не здивуєш, але ж після останнього номера «Украинской жизни» в 1917 році в Москві не було жодної української періодики.

Нині дуже важливо донести до громадськості Росії точку зору і позицію нашої суверенної держави з найгостріших проблем. Отож, «Украинский курьер» російською мовою, тираж якого, як і українського варіанту, 5 тисяч примірників, ставить собі за мету об'єктивно інформувати московського читача.

З почином

Відразу ж повідомимо адресу редакції: 103009, Москва, вулиця Станіславського, 18. Газета друкується у видавництві «Известия», в цеху національних публікацій, працівники якого охоче допомогли створити перший набір. Головний редактор «УК» — письменник Олександр Руденко-Десняк (він же — головний редактор журналу «Дружба народов»).

У номері розповідається про московську недільну українську школу, роботу історичної сесії товариства «Славутич» та ініціативної групи щодо створення українського лікарського товариства...

Майбутнє «Українського кур'єра» залежить від суто матеріальних обставин, тож для колективів підприємств і установ, окремих осіб наводимо рахунок:

Москва, розрахунковий рахунок № 609496, МФО 201274 у комерційному банку «Перший інвестиційний», НПКЦ «Борисфен» при товаристві «Славутич» (на газету).

Чекаємо на вашу допомогу, співвітчизники!

Володимир КОЛЕНКО.

Москва.

ПРИКОРДОННИКИ РОБЛЯТЬ ВИБІР

У неділю, 12 січня, прикордонники окремого контрольно-пропускного пункту «Київ-аеропорт» склали присягу на вірність українському народові.

Першими це зробили заступник начальника відділу Державного комітету у справах охорони кордону України О. Степанов та начальник ОКПП «Київ-аеропорт» В. Шандорук.

Хлопці, які служать на Бориспільському летовищі, призивалися з Дніпропетровської, Сумської, Черкаської, Харківської областей. Служба тут цікава й відповідальна, адже ці «повітряні ворота» України з'єднують нашу державу з Нью-Йорком, Торонто, Парижем, Франкфуртом. Часто доводиться спілкуватися з відомими політиками, письменниками, артистами, бізнесменами. Допомагає їм у службі Леді — спеціально тренований для пошуку наркотиків і зброї собака породи спаніель.

На церемонію складання присяги приїхали на гостину до солдатів батьки, керівники Бориспільського аеропорту, представники місцевої влади.

А закінчилися урочистості смачним солдатським обідом.

Валентин ЛАБУНСЬКИЙ.

Фото **Олександра КЛИМЕНКА.**

Альма мачуха!

ЗУБИ НА ПОЛИЦЮ,

очевидно, доведеться покласти студентам у зв'язку з лібералізацією цін, оскільки студентські їдальні опинилися перед загрозою закриття.

Уже в суботу, 4 січня, в меню їдальні Харківського університету було лише щось подібне до супу, котлети з буряка, моркви, салат з капусти. Все це, як сказала завідуюча їдальнею Валентина Соколенко, із попередніх запасів і вистачить їх щонайбільше на два дні. На запитання, чому вона не завозить інші продукти харчування, В. Соколенко відповіла, що не зможе після приготування з них страв дивитися студентам в очі. Так, за кілограм м'яса Харківський м'ясокомбінат вимагає 200 (двісті) карбованців, за кілограм сосисок — 118, кілограм «любительської» коштує 165 карбованців. Десяток яєць — 23 карбованці, кілограм картоплі — 13, цибулі — 5... В результаті за котлету студент тепер муситиме викласти 10—15 карбованців.

Цього року жодна з їдалень харківських вузів не закупила ніяких продуктів.

— Якщо і надалі уряд України все залишить без змін, мені від студентського бунту не врятуватися, — заявив ректор ХДУ І. Тарапов. — До речі, наступну стипендію студенти отримають лише купонами, а розрахунки в їдальні — за карбованці...

Микола КОСИЙ.

Харків.

«САПФІР» ДЛЯ «ДНІПРА»

Добра вість

Чудову новинку подарували українським телевізійникам інженери Кіровоградського спеціального конструкторського бюро «Відеотехніка». Це комплекс апаратури «Сапфір» для озвучування, тонування і дублювання відеофільмів. Він не лише відповідає всім сучасним вимогам, а й надає широкі можливості для творчості, гарантує абсолютну синхронність звуку і відеотрактів при дублюванні.

Перший комплект надзвичайно потрібної апаратури кіровоградці надішлють Українській держтелерадіокомпанії. Можливо, «Сапфір» своїм «сяйвом» допоможе інформаційній програмі «Дніпро» затьмарити конкурентів з інших телеканалів.

Микола ВОЛОК.

Кіровоград.

Біржові новини

А ЗОЛОТО — ДЕШЕВЕ

У грудні фінансові ринки світу були вражені повідомленням про те, що Центральний Банк Німеччини — Бундесбанк — підняв свою позикову ставку до рівня 9,75 відсотка. Це було зроблено, щоб зупинити інфляцію, і розглядається як поступка профспілкам, які не задоволені зростанням цін у Німеччині.

Цей захід зменшить чисельність бажаючих брати кредит, інтенсивність операцій продажу. Попит на товари впаде, а з ним і ціни. Крім того, підвищення позикового відсотка Бундесбанком мало безпосередній вплив на курс німецької марки — він пішов угору. Це пояснюється тим, що тримати капітали у німецьких марках стало багато вигідніше, ніж, наприклад, у доларах.

Тому на валютних біржах почався інтенсивний продаж доларів, від чого їхній курс почав падати і становив на 18 грудня одну марку і п'ятдесят один пфеніг за долар. Отже, американська валюта за останні півроку втратила майже вісімнадцять відсотків своєї обмінної вартості. Це має безпосередній вплив на експортно-імпортні операції між Європою та Америкою, а саме: стимулює експорт американських товарів — адже за них тепер треба платити менше у європейських валютах. Імпортовані ж на американський ринок товари коштуватимуть там значно дорожче, що дозволяє говорити про шкоду для американського імпорту.

Що стосується Європи, то й інші центральні банки змушені були підвищити свої позикові ставки, аби захистити свої національні валюти.

Єдиною країною, яка не підтримала ініціативи Німеччини, була Великобританія. Адже рівень інфляції там досить помірний і наближаються вибори, тож консервативна верхівка не хоче втрачати популярності, підвищуючи позикові відсотки. А тим часом фунт стерлінгів залишається найслабшою валютою у європейській системі — 18 грудня за нього давали тільки дві марки вісімдесят п'ять пфенігів. Проте щодо долара США фунт зміцнів і коштував один долар і вісімдесят вісім центів.

По той бік океану події розвивалися дещо інакше. 20 грудня Центральний Банк США — Центральна Резервна Система — зменшив позиковий відсоток до трьох з половиною відсотка. Це найменший рівень за останні 25 років і розглядається як відчайдушний крок адміністрації Д. Буша з метою стимулювати ділову активність у Сполучених Штатах. Активність справді підвищилася — на Нью-йоркській фондовій біржі індекс Доу-Джонса підскочив на декілька десятків пунктів і 26 грудня сягнув рівня 3083 одиниці.

Серед інших новин привертає увагу падіння цін на коштовні метали. Найбільше подешевшала платина — триста сорок один долар за унцію (31 грам). Нафта останнім часом коштує близько сімнадцяти з половиною долара за барель (159 літрів).

Отакі подарунки одержав діловий світ на різдвяні свята. Як бачимо, у них клопоти дещо інші, ніж у нас.

Олег ЛЕУС.

У
ДІ
В історії у
тури й науки
лишній віце-
української
(ВУАН) Сер
вич Єфремов
ве місце.
Франка й М
ського, вида
тератури й а
українського
ху, він у 20
дав фундам
академічної
році був реп
лова сфабри
ДПУ неіснуи
волення Укр
справі СВУ
із звину
Саме
тичних публ
тоді 54-річно
ремову. Сер
двотомна «
ського письме
життя автор
тири видання
двічі видава
заходами у
ратурної ді
фотопередру
Мюнхені (Ф
потанню пр

ЕКО
Якось дов
хочу гр
ніть ст
плату. Отої
Нині, як з
ві висока.
ну ні з чим
От і доводит
як? Дехто, н
ве кінці з
значна часто
пила межу б
пшому стано
ницького ел
воду: тут мі
—400 карбо
мало?
Зустрівся
«твердої с
п'ятого

Ситуаці
ЗАП
ЗВА
Порушн
закони Ук
міськвикон
руджения
тому місц
створити
родний на
Будівни
«кращих»
рения при
нього Лео
подаря з
лянську с
ли перед
нився. Р
передбачу
воду земл
пертизи п
Незваж
звернення
місцевих
рального
Віктора І
охорони
редовища
споруджен
повідній з
ІБ «НЕ
Черкас

...ький кур'єр»

о ад- Мо- сько- ся у , в ліка- хоче рший актор Олек- (він актор ков»). ється у ук- істо- «Сла- групи

щодо створення українського лікарського товариства...

Майбутнє «Українського кур'єра» залежить від суто матеріальних обставин, тож для колективів підприємств і установ, окремих осіб наводимо рахунок:

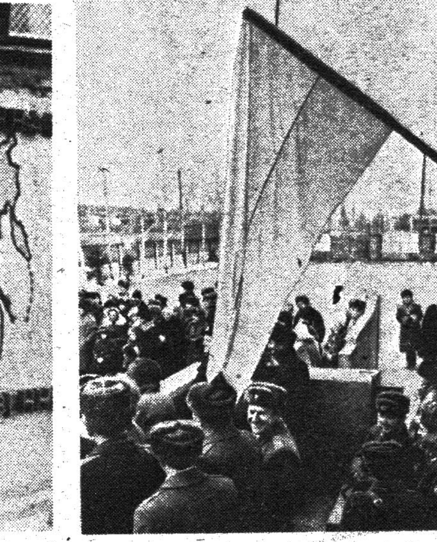
Москва, розрахунковий рахунок № 609496, МФО 201274 у комерційному банку «Перший інвестиційний», НПКЦ «Борисфен» при товаристві «Славутич» (на газету).

Чекаємо на вашу допомогу, співвітчизники!

Володимир КОЛЕНКО.

Москва.

...БЛЯТЬ ВИБІР

етров- ської, Служ- ідаль- ні во- ть на- рком, ранк- иться ни ро, ар- До- еді — енті для

пошуку наркотиків і зброї собака породи спаніель.

На церемонію складання присяги приїхали на гостину до солдатів батьки, керівники Бориспільського аеропорту, представники місцевої влади.

А закінчилися урочистості смачним солдатським обідом.

Валентин ЛАБУНСЬКИЙ.

Фото **Олександра КЛИМЕНКА.**

...ОЛИЦЮ,

родук- колен- зможе них нтам м'яса бінат карбо- соси- «лю- 165 ець- м кар- — 5... у сту- вик- ків.

Цього року жодна з їдалень харківських вузів не закупила ніяких продуктів.

— Якщо і надалі уряд України все залишить без змін, мені від студентського бунту не врятуватися, — заявив ректор ХДУ І. Тарапов. — До речі, наступну стипендію студенти отримають лише купонами, а розрахунки в їдальні — за карбованці...

Микола КОСИЙ.

Харків.

...«ДНІПРА»

широкі ті, га- онність ня дуб- адзви- тури кі-

ровоградці надішлють Українській держтелерадіокомпанії. Можливо, «Сапфір» своїм «сяйвом» допоможе інформаційній програмі «Дніпро» затьмарити конкурентів з інших телеканалів.

Микола ВОЛОК.

Кіровоград.

Біржові новини

А ЗОЛОТО — ДЕШЕВЕ

У грудні фінансові ринки світу були вражені повідомленням про те, що Центральний Банк Німеччини — Бундесбанк — підняв свою позикову ставку до рівня 9,75 відсотка. Це було зроблено, щоб зупинити інфляцію, і розглядається як поступка профспілкам, які не задоволені зростанням цін у Німеччині.

Цей захід зменшить чисельність бажаючих брати кредит, інтенсивність операцій продажу. Попит на товари впаде, а з ним і ціни. Крім того, підвищення позикового відсотка Бундесбанком мало безпосередній вплив на курс німецької марки — він пішов угору. Це пояснюється тим, що тримати капітали у німецьких марках стало багато вигідніше, ніж, наприклад, у доларах.

Тому на валютних біржах почався інтенсивний продаж доларів, від чого їхній курс почав падати і становив на 18 грудня одну марку і п'ятдесят один пфеніг за долар. Отже, американська валюта за останні півроку втратила майже вісімнадцять відсотків своєї обмінної вартості. Це має безпосередній вплив на експортно-імпортні операції між Європою та Америкою, а саме: стимулює експорт американських товарів — адже за них тепер треба платити менше у європейських валютах. Імпортовані ж на американський ринок товари коштуватимуть там значно дорожче, що дозволяє говорити про шкоду для американського імпорту.

Що стосується Європи, то й інші центральні банки змушені були підвищити свої позикові ставки, аби захистити свої національні валюти.

Єдиною країною, яка не підтримала ініціативи Німеччини, була Великобританія. Адже рівень інфляції там досить помірний і наближаються вибори, тож консервативна верхівка не хоче втрачати популярності, підвищуючи позикові відсотки. А тим часом фунт стерлінгів залишається найслабшою валютою у європейській системі — 18 грудня за нього давали тільки дві марки вісімдесят п'ять пфенігів. Проте щодо долара США фунт зміцнів і коштував один долар і вісімдесят вісім центів.

По той бік океану події розвивалися дещо інакше. 20 грудня Центральний Банк США — Центральна Резервна Система — зменшив позиковий вісоток до трьох з половиною відсотка. Це найменший рівень за останні 25 років і розглядається як відчайдушний крок адміністрації Д. Буша з метою стимулювати ділову активність у Сполучених Штатах. Активність справді підвищилася — на Нью-йоркській фондовій біржі індекс Доу-Джонса підскочив на декілька десятків пунктів і 26 грудня сягнув рівня 3083 одиниці.

Серед інших новин привертає увагу падіння цін на коштовні метали. Найбільше подешевшала платина — триста сорок один долар за унцію (31 грам). Нафта останнім часом коштує близько сімнадцяти з половиною долара за барель (159 літрів).

Отакі подарунки одержав діловий світ на різдвяні свята. Як бачимо, у них клопотів дещо інші, ніж у нас.

Олег ЛЕУС.

Згадаймо їхні імена

У ТОМУ ОПЕРНОМУ, ДЕ ОГОЛОСИЛИ ВИРОК

В історії української культури й науки академік і колишній віце-президент Всеукраїнської академії наук (ВУАН) Сергій Олександрович Єфремов займає особливе місце. Сучасник Івана Франка й Михайла Коцюбинського, видатний історик літератури й активний учасник українського визвольного руху, він у 20-х роках закладав фундамент української академічної науки, а в 1930 році був репресований як голова сфабрикованої органами ДПУ неіснуючої Спілки визволення України. У судовій справі СВУ фігурує (як одне із звину...ень) ци... 3 000. Саме с... н...во-критичних публікацій належало тоді 54-річному Сергієві Єфремову. Серед них, зокрема, двотомна «Історія українського письменства», яка за життя автора витримала чотири видання, а пізніше ще двічі видавалася за кордоном заходами української літературної діаспори. Востаннє фотопередрук здійснено в Мюнхені (ФРН) завдяки клопотанню професора Олекси Горбача і фондових витрат Об'єднання українських педагогів Канади в місті Торонто (1989 р.).

Засуджений на десять років таборів, Сергій Єфремов помер за кілька місяців до відбуття покарання в одній з тюрем сталінського ГУЛАГу. Реабілітований у 1989 році через відсутність у його діях складу злочину.

У зв'язку з 115-ю річницею від дня народження Сергія Єфремова Академія наук України, Спілка письменників та Міністерство культури української держави створили ювілейну комісію в складі одинадцяти осіб. Головою комісії — академік, віце-президент АН України Іван Лукінов. Заступники голови — Микола Жулинський — член-кореспондент АН України, директор Інституту літератури імені Т. Шевченка АН України і голова Катеринопільської районної Ради народних депутатів Черкаської області Іван Полудень.

Заплановано встановити пам'ятний знак на батьківщині Сергія Єфремова — в селі Пальчику Катеринопільського району Черкаської області та проведення вечорів пам'яті у Пальчику і селищі Катеринопіль. Буде встановлено також меморіальну дошку на будинку в Києві (вулиця Гоголівська, 27, де з 1891 до 1930 року жив С. Єфремов.

На ювілейному засіданні президії АН України та на засіданні вченої ради Інституту літератури імені Т. Шевченка планується виголошення наукових доповідей про життєвий шлях, наукову та громадську діяльність С. Єфремова, а загальноукраїнський ювілейний вечір відбудеться в Харківському театрі опери і балету, де в 1930 році слухалася сфабрикована справа СВУ.

Ювілейні заходи намічено провести протягом лютого—березня 1992 року, а відкриття пам'ятного знака в селі Пальчику — 17 січня 1992 року.

Михайло КУЗЬМЕНКО.

Спроба дослідження

ЕКОНОМІКА РОБІТНИЧОЇ СІМ'Ї

Якось довелося почути: «Не хочу гр... компе...ції. Верніть ст... ціни і ... ж зарплату. Отоді я знову заживу!»

Нині, як знаємо, платня справді висока. Але йти до магазину ні з чим: ціни «кусаються». От і доводиться крутитись. Але як? Дехто, ніде правди діти, ледве кінці з кінцями зводить, значна частина людей переступила межу бідності. У трохи ліпшому становищі робітники Вінницького електротехнічного заводу: тут місячна платня — 300—400 карбованців. Багато це чи мало?

Зустрівся з представником «твердої середини», токарем п'ятого ...озряду Юрі... Серебряковим. Донедавна він отримував 220 карбованців, а тепер — 350. Дружина — у декретній відпустці. Отож загальна сума — понад 600 карбованців. Поділимо її на чотирьох (Серебрякови виховують двох дітей), і вийде по 153 карбованці на кожного. Плюс інше «завоювання» соціалізму: 11 чоловік (це «чотири сім'ї») мешкають у квартирі, житлова площа якої становить 38,8 квадратних метра. Після цих арифметичних підрахунків розмова з Юрієм Серебряковим якось не клеїлася. Потім він розповів:

— Ото пішла якось дружина на базар, а там і те, й те треба купити. Але, поміркувавши над цінами, вирішила придбати тільки найнеобхідніше — картоплю, моркву, цибулю, капусту. Купила трохи м'яса й кілограм винограду для дітей. А гаманець після цього став майже порожнім. Саме через бідність ми перестали відвідувати театр і кіно, перестали навіть мріяти про повноцінний відпочинок — під час відпустки. Просто кажучи, нікуди не ходимо, сидимо вдома. Подався б у фермери, але ж я — міський житель. Та й обіцянки заводського керівництва тримають: ще з 1976 року стою на квартоблік. Скільки ще жити завтрашнім днем?»

Валерій ЛАЗАРЕНКО.

Вінниця.

Ситуація

ЗАПОВІДНЕ ЗВАЛИЩЕ

Порушивши відразу три закони України, Черкаський міськвиконком розпочав спорудження звалища саме в тому місці, де планувалося створити державний природний національний парк.

Будівництво ведеться в «кращих» традиціях підкорення природи часів незабутнього Леоніда Брежнєва. Господаря землі — Руськополянську сільраду — поставили перед фактом, що здійснився. Роботи почали без передбачуваного законом відводу землі й екологічної експертизи проекту.

Незважаючи на колективне звернення близько 5 тисяч місцевих жителів до генерального прокурора України Віктора Шишкіна, міністра охорони навколишнього середовища Юрія Щербака, спорудження смітника в заповідній зоні триває.

Віктор СМАГА.
ІБ «НЕЗАЛЕЖНІСТЬ».

Черкаси.

Прецедент

КИРКОРОВ НЕ ЛИШЕ СПІВАЄ, АЛЕ І МАТЮКАЄТЬСЯ

На всю співдружність незалежних Держав протиражувало московське телебачення скарги естрадної «зірки» Пилипа Киркорова. Звинуватившй в усіх смертних гріхах співробітників міліції Донецька, співак закликав глядачів свого останнього концерту в шахтарському місті записуватись у свідки для його захисту.

Однак, найімовірніше, вони вважатимуть за краще виступити свідками обвинувачення Киркорова у дрібному хуліганстві. Справу порушила прокуратура області. А хуліганила «зірка» присвелюдно — на сцені концертного залу «Дружба», з мікрофоном у руці. Спочатку співак, невдоволений лише на третину заповненими кріслами, відмовився виконати пісню на замовлення. Причому відмову сформулював в образливій для півтори тисячі своїх шанувальників формі. У фіналі концерту гастролер взагалі перейшов на матюччя, адресуючи його співробітникам ЗМОПу. Після чого «зірка» зайшла за лаштунки і замкнулась у гримерній.

Ні сам співак, ні його адміністратор розмовляти з міліцією не побажали. Але за лаштунками знайшлось кілька хлопців, які спробували «по-своєму» поговорити із співробітниками ЗМОПу. Тож їх довелося провести до Калінінського РВВС Донецька. Виручати «опричників» поспішив сам Киркоров. Та й у райвідділі співак відмовився коментувати допущені ним образи. Це і змусило працівників правоохоронних органів порушити проти нього кримінальну справу за статтею, яка кваліфікує подібні дії як дрібне хуліганство. УВС області надіслало листа на адресу міністра культури Росії, а також керівництву телебачення.

Анатолій ГОРДЄЄВ,
Укрінформ.

Донецьк.

Милосерд...

ХАЛ...

«Шановний ... вичу, уклінно ... могти мені, я... терпіти таког... закінчуєт... жінки Голов... України.

Ще у 1989 ... шої групи, ... О. Войтко зв... ління житло... Дніпровсько... ханням замін... лінолеум: від... ресувався ... коліщатками, ... сився. Лінол... але без цеме... му він через ... схожий на х... ву звернення... шов спеціал... леум шилом, ... Два рази зн... ли лінолеум, вибух... і перестелял... разу його по...

Кримінал...

КУДИ ...

Їхав я в ... далік два м... ний голос б... — Ти не ... дістати лі... ртуті? — Навіщ... — Є пок... тисяч долар... хід повезе. — Що з ... такі шалені ... — У неї ... стивостей! А... луках вибух... динаміт...

Наступно... підсилилося... Уже офіцій... діо повідом... равління СБ... но з військ... відкою зна... військової ч... грамів черв... належала ... підприємств...

Співставл... мації, мож...

Контакт

БАН...

Бібліотека ... зацікавилася... кою газето... кар», яка з... ку виходить... за словами ... унікальне ... краплині зб... родних спі...

Наприкінці... журналісти ... ці комплект... су. А нещо... редактора, ... толія Журе...

Згадаймо їхні імена

...ОМУ ОПЕРНОМУ, ...ОГОЛОСИЛИ ВИРОК

...куль- ...і ко- Все- наук андро- собли- Івана цюбин- ик лі- часник ого ру- закла- нської 1930 як го- ганами и виз- удовий х одне 3 000. зо-кри- ежало ві Єф- крема, аїнсь- а за ла чо- ле ще доном літе- останнє ю в и кло- лекси

Горбача і фондових витрат Об'єднання українських педагогів Канади в місті Торонто (1989 р.).

Засуджений на десять років таборів, Сергій Єфремов помер за кілька місяців до відбуття покарання в одній з тюрем сталінського ГУЛАГу. Реабілітований у 1989 році через відсутність у його діях складу злочину.

У зв'язку з 115-ю річницею від дня народження Сергія Єфремова Академія наук України, Спілка письменників та Міністерство культури української держави створили ювілейну комісію в складі одинадцяти осіб. Голова комісії — академік, віце-президент АН України Іван Лукінов. Заступники голови — Микола Жулинський — член-кореспондент АН України, директор Інституту літератури імені Т. Шевченка АН України і голова Катеринопільської районної Ради народних депутатів Черкаської області Іван Полудень.

Заплановано встановити пам'ятний знак на батьківщині Сергія Єфремова — в селі Пальчику Катеринопільського району Черкаської області та проведення вечорів пам'яті у Пальчику і селищі Катеринопіль. Буде встановлено також меморіальну дошку на будинку в Києві (вулиця Гоголівська, 27, де з 1891 до 1930 року жив С. Єфремов.

На ювілейному засіданні президії АН України та на засіданні вченої ради Інституту літератури імені Т. Шевченка планується виголошення наукових доповідей про життєвий шлях, наукову та громадську діяльність С. Єфремова, а загальноукраїнський ювілейний вечір відбудеться в Харківському театрі опери і балету, де в 1930 році слухалася сфабрикована справа СВУ.

Ювілейні заходи намічено провести протягом лютого—березня 1992 року, а відкриття пам'ятного знака в селі Пальчику — 17 січня 1992 року.

Михайло КУЗЬМЕНКО.

Спроба дослідження

...ІКА РОБІТНИЧОЇ СІМ'Ї

...: «Не ...Ї. Вер- ...к зар- ...иву!» спра- ...агази- ...ться». ...ь. Але ...и, лед- ...одить, ...ресту- ...хи лі- ...и Він- ...го за- — 300 ...це чи ...ником ...карем ...Череб-

ряковим. Донедавна він отримував 220 карбованців, а тепер — 350. Дружина — у декретній відпустці. Отож загальна сума — понад 600 карбованців. Поділимо її на чотирьох (Серебрякови виховують двох дітей), і вийде по 153 карбованці на кожного. Плюс інше «завоювання» соціалізму: 11 чоловік (це чотири сім'ї) мешкають у квартирі, житлова площа якої становить 38,8 квадратних метра. Після цих арифметичних підрахунків розмова з Юрієм Серебряковим якось не клеїлася. Потім він розповів:

— Ото пішла якось дружина на базар, а там і те, й те треба купити. Але, поміркувавши над цінами, вирішила придбати тільки найнеобхідніше — картоплю, моркву, цибулю, капусту. Купила трохи м'яса й кілограм винограду для дітей. А гаманець після цього став майже порожнім. Саме через бідність ми перестали відвідувати театр і кіно, перестали навіть мріяти про повноцінний відпочинок — під час відпустки. Просто кажучи, нікуди не ходимо, сидимо вдома. Подався б у фермери, але ж я — міський житель. Та й обіцянки заводського керівництва тримають: ще з 1976 року стою на квартобліку. Скільки ще жити завтрашнім днем?..

Валерій ЛАЗАРЕНКО.
Вінниця.

...IE ...Е

три ...ький спо- ...ие в ...алося при- ...рк. ...я в ...ідко- ...абут- Гос- копо- тави- ...дійс- без ...і від- екс- ...ивне ...исяч ...гене- ...аїни ...істра се- ...бака, за- ...А. ...ф.

Прецедент

КИРКОРОВ НЕ ЛИШЕ СПІВАЄ, АЛЕ І МАТЮКАЄТЬСЯ

На всю співдружність незалежних Держав протиражувало московське телебачення скарги естрадної «зірки» Пилипа Киркорова. Звинувативши в усіх смертних гріхах співробітників міліції Донецька, співак закликав глядачів свого останнього концерту в шахтарському місті записуватись у свідки для його захисту.

Однак, найімовірніше, вони вважатимуть за краще виступити свідками обвинувачення Киркорова у дрібному хуліганстві. Справу порушила прокуратура області. А хуліганила «зірка» привселюдно — на сцені концертного залу «Дружба», з мікрофоном у руці. Спочатку співак, невдоволений лише на третину заповненими кріслами, відмовився виконати пісню на замовлення. Причому відмову сформулював в образливій для півтори тисячі своїх шанувальників формі. У фіналі концерту гастролер взагалі перейшов на матюччя, адресуючи його співробітникам ЗМОПу. Після чого «зірка» зайшла за лаштунки і замкнулась у гримерній.

Ні сам співак, ні його адміністратор розмовляти з міліцією не побажали. Але за лаштунками знайшлось кілька хлопців, які спробували «по-своєму» поговорити із співробітниками ЗМОПу. Тож їх довелося провести до Калінінського РВВС Донецька. Виручати «опричників» поспішив сам Киркоров. Та й у райвідділі співак відмовився коментувати допущені ним образи. Це і змусило працівників правоохоронних органів порушити проти нього кримінальну справу за статтею, яка кваліфікує подібні дії як дрібне хуліганство. УВС області надіслало листа на адресу міністра культури Росії, а також керівництву телебачення.

Анатолій ГОРДЄЄВ,
Укрінформ.
Донецьк.

Милосердя без милосердя

ХАЛТУРНИЙ МАРАФОН

«Шановний Леоніде Макаровичу, уклінно прошу Вас допомогти мені, я більше не можу терпіти такого знущання», — так закінчується лист змученої жінки Голові Верховної Ради України.

Ще у 1989 році інвалід першої групи, одинока киянка О. Войтко звернулася до управління житлового господарства Дніпровського району з проханням замінити їй у квартирі лінолеум: від того, що вона пересувається лише на стільці з коліщатками, він зовсім зносився. Лінолеум перестелили, але без цементної стяжки, тому він через кілька днів був схожий на хвилясте море. Знову звернення в УЖГ. Прийшов спеціаліст, проколов лінолеум шилом, розрізав хвилі... Два рази знімали і перестеляли лінолеум, два рази знімали і перестеляли паркет. Одного разу його поклали на таку смолу, що Олена Василівна отруїлася. Добра сусідка, М. Понтаренко, виходила, не дала вмерти. Намагався допомогти нещасній жінці і депутат Київської міськради М. Щербина. Кілька разів він звертався до голови Дніпровської райради О. Шевчука, начальника УЖГ В. Проніна. Але Проніну не до того: створив на базі РБУ мале підприємство «Марс». До речі, з порушенням закону. Що йому до бідної жінки?

Новий рік і Різдво Олена Василівна зустрічала в квартирі з голою бетонною підлогою. Бо як зняли після листа Голові Верховної Ради лінолеум, так досі і не постелили. Невже доведеться звертатися ще й до Президента?

Олекса ВАЩЕНКО.

На фото: О. Войтко з депутатом М. Щербиною.
Фото автора.

Кримінальна хроніка

КУДИ ВЕЗУТЬ ЧЕРВОНУ РТУТЬ?

Їхав я в тролейбусі. Неподалік два молодика на повний голос балачку вели:

— Ти не знаєш, де можна дістати кілограм червоної ртуті?

— Навіщо вона тобі?

— Є покупець. Дає 100 тисяч доларів. Кудись на Захід повезе.

— Що з нею роблять за такі шалені гроші?

— У неї море різних властивостей! А при певних сполуках вибухає сильніше, ніж динаміт...

Наступного ранку почуте підсилилося новою звісткою. Уже офіційною. Місцеве радіо повідомило: обласне управління СНБ України спільно з військовою контррозвідкою знайшли на складі військової частини 100 кілограмів червоної ртуті, яка належала одному з малих підприємств.

Співставляючи дві інформації, можна дійти висновку, що «вантаж» готувався справді «за бугор». Аналогічна спроба вийти на західний ринок з особливо небезпечною речовиною вже була в серпні минулого року. Червона ртуть мала прибути з колишнього СРСР в Остравський аеропорт Чехо-Словаччини. Іноземні експерти оцінили її в 20 мільйонів американських доларів. Чехо-Словацький уряд дуже серйозно поставився до можливої контрабанди. Питання навіть розглядалося в парламентській комісії. Для затримання контрабанди задіяли підрозділи спеціального призначення...

Як стало відомо, проти генерального директора малого підприємства порушено кримінальну справу. Слідство веде обласне управління внутрішніх справ.

Михайло ВАСИЛАШКО.
Хмельницький.

Контакт

БАНДЕРОЛЬ З ЧИКАГО

Бібліотека Конгресу США зацікавилася республіканською газетою «Народний лікар», яка з жовтня 1990 року виходить у Житомирі. Це, за словами Олеся Гончара, унікальне видання, що по краплині збирає мудрість народних цілителів України.

Наприкінці минулого року журналісти передали бібліотеці комплект номерів часопису. А нещодавно на адресу редактора, письменника Анатолія Журавського надійшла бандероль із Чикаго. В ній — журнал «Лікарський вісник», який друкується у США англійською і українською мовами, лист від лікарського товариства Північної Америки. Колеги по перу й медики, ознайомившись з українською газетою, пропонують налагодити творчі контакти між двома виданнями.

Володимир ЛИЗА.
Житомир.

Чорний ринок

«ЗЕЛЕНІ» ВІДСТУПАЮТЬ!

Незважаючи на всі прогнози наших економістів, курс долара на чорному ринку Києва залишився на рівні останнього тижня грудня 1991 року. За «зеленого» дають 130—140 карбованців.

Натомсть значне підвищення цін вплинуло на курс продажу радянських ювілейних монет, царських рублів і полтинників, орденів і медалей Радянського Союзу. Їх продають сьогодні вдвічі дорожче, ніж у грудні. Скажімо, орден Вітчизняної війни першого ступеня післявоєнного часу віддають за 600 карбованців, військовий — за 1300-1500, медаль «За перемогу над Японією»— за 150, а ювілейну «30 років Перемоги»— за 25-30 карбованців.

Великим попитом користуються сьогодні срібні царські нагороди та німецькі медалі й ордени часів Другої світової війни. Для прикладу, медаль «За перемоги взимку 1941—42 років» міняють на повний комплект ювілейних радянських медалей за перемогу у Великій вітчизняній війні, а пам'ятний знак «300 років дому Романових»— на орден Червоної Зірки, щоправда, сучасний, «афганський».

Андрій БОЄЧКО.
Київ.

ПОГОДА

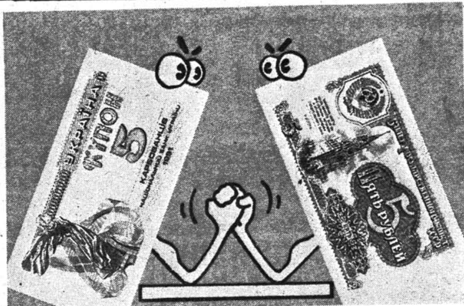
14—15 січня на Україні очікуються опади переважно у вигляді снігу, місцями хуртовини. 14 січня у південних і східних областях без опадів. Вітер північно-західний з переходом на південно-західний, 7—12 метрів за секунду, місцями пориви 15—20 метрів за секунду. В Карпатах 15 січня до 30 метрів за секунду. Температура вдень 1—6 морозу, 14 січня в південних областях, 15-го у західній половині близько 0. Вночі у східній половині України 9—15 морозу, на решті території 5—11, на крайньому заході республіки 0—6 морозу.

У Києві й області сьогодні вдень місцями невеликий сніг. Вітер північно-західний, 7—12 метрів за секунду. Температура 1—6 морозу.

Фото Леоніда ПІДЛУЖНОГО.

НОВІ ЦІНИ: ХТО ВІД НИХ ПОТЕРПАЄ

Чи не для кожного з нас день починається з одного і того ж запитання: «Як там ціни?». З цим же запитанням наш кореспондент звернувся до начальника Головного управління цінової політики Міністерства економіки України Василя КОТКА.

— Василю Григоровичу, сьогодні, якщо так можна висловитися, ціни скачуть, як блохи, і за деякими прогнозами прожитковий мінімум січня сягає уже 1500 карбованців. Що дадуть купони, теж ще невідомо. Тож чи є якісь попередні дані щодо зростання цін, адже товарів так і не побільшало на прилавках, а на ті, що їх продають, часто впродовж дня двічі змінюють ціни.

виробництва. Якщо цього не буде, ніколи не зупинимо інфляції — полиці магазинів ніколи не наповняться. А надмір же доходів призводить до тієї ситуації, яку ми переживаємо сьогодні.

— Чи можуть нас порятувати купони?

— Маємо йти до власних грошей, а поки що потрібно випустити лише стільки купонів, скільки можемо забезпечити товарною масою. Але вже сьогодні кажуть, що 400 купонів — це мало. Я погоджуюсь, що це мало, але саме таку суму ми можемо покрити товаром. Надмірна ж кількість купонів ніякої користі не принесе. Вони просто перетворяться в той самий карбованець, за який нічого не можна буде купити.

СКАЧУТЬ, ЯК БЛОХИ

— Якихось конкретних узагальнених даних ще не маємо, та й говорити про це сарануaвато. А попередні ви самі бачили в магазинах. Перепади ж пов'язані з тим, що кожен, хто має відношення до товарів — від виробників до продавців, поки що лише приміряється. І кожен хоче мати якомога більший зиск.

— Існує думка, що сьогодні, аби спинити шалений ріст цін, потрібно обмежити доходи. Бо коли цього не зробимо, то переживатимемо ситуацію, за якої зростання цін впливатиме на зростання доходів, і це триватиме без кінця-краю.

— Так, на цьому шляху нас підстерігає вічна гонитва, оскільки підвищення заробітної плати впливає на собівартість продукції.

— Але як же тоді узгодити це із заявами, що із звільненням цін в свою чергу звільнятимуться від обмежувальних бар'єрів і доходи населення. Тим більше, що за сьогоднішніх умов намічається істотний розрив між доходами населення і цінами.

— Як спеціаліст я заявляю, що сьогодні розрив між доходами і цінами явно не на користь цін. Особливо, якщо врахувати реальне падіння виробництва. Адже пропорційно до падіння виробництва повинні падати й доходи населення. А в нас же ситуація протилежна: у виробництві спад, а доходи зростають.

І вже те, що полиці магазинів голі, а люди шукають, у який товар вкласти гроші, свідчить: грошей більше, ніж товарної маси. Таким чином, доходи випереджають реальне зростання продуктивності праці. А має бути навпаки — на тлі падіння виробництва повинно відбуватися і падіння життєвого рівня. Причому мається на увазі не обмеження заробітної плати кожної конкретної людини, а насамперед, обмеження фондів споживання підприємств в цілому. І ці фонди повинні тісно пов'язуватися з обсягами

— Чи існує, на вашу думку, можливість для зловживань? Як ми знаємо, введені обмеження зростання цін бюджетних організацій, сфери обслуговування. Там встановлено регульовані ціни, що залежать від собівартості та граничної рентабельності. Але, виходячи з цього, можна допустити, що за бажанням ці організації цілком вільно уникатимуть обмежень в ціноутворенні. І одним з моментів, що дозволяє це зробити, є різнобій в обчисленні рентабельності. Тому кожна організація визначатиме її так, як їй заманеться. Звичайний же споживач порушення виявити не зможе.

— Так, тут є деяка проблема, оскільки ці показники справді «плавають», і щоб пересвідчитися у правильності ціни, потрібно провести спеціальну інспекцію. Відтак не виключено, що такі порушення будуть.

— І останнє запитання. Чи можна той процес, що ми спостерігаємо в ціноутворенні, назвати лібералізацією?

— З натяжкою. Бо тим шляхом, який нам довелося пройти за тиждень, за нормальних умов потрібно було б йти п'ять-шість місяців. Проте ми поставлені в таку ситуацію, що вибирати не доводилося.

Відтак на сьогодні в нас немає конкурентного середовища, не встигли провести антимонопольних заходів, не виробили методів боротьби із монопольними структурами. А нормальна поведінка монополіста — це намагання навіть за умов зменшення обсягів виробництва покривати свої витрати і збільшувати доходи. Що ми й спостерігаємо сьогодні. Отже, нам чимскоріше потрібно розробити антимонопольне законодавство, здійснити приватизацію і таким чином створити конкурентне середовище.

Тільки тоді те, що ми називаємо лібералізацією цін, буде нею.

ПОГАДАЄМО: ПРИЙДУТЬ — НЕ ПРИЙДУТЬ

У головного бухгалтера ресторану «Краків» Ірини Лещенко проблем сьогодні багато. От зранку з Морозівської птахофабрики курей привезли. По 72 карбованця за кг... Рука не піднімається проставляти в ресторанне меню нову ціну — 226 крб. 80 коп. Та й ціна для кулінарії та їдальні у районному відділенні міліції не набагато менша — 150 з копійками. А що поробиш, такий сьогодні ринок. За який прибуток говорити можна, коли за день до залу 15—20 чоловік поїсти заходять. І весь персонал занепокоєний — скільки ж у зарплату видадуть? Звідки ж обіцяної надбавки чекати? Сміх та й годі, п'ятого січня 443 карбованці наторгували. І це за цінами, збільшеними лише втричі. А якщо порахувати, що кури в минулому році 5,50 коштували, то у скільки ж сьогодні влетить обід? 200, 300 карбованців?

Може цей місяць ще якось ресторан протримається. На старих заморожених запасах м'яса, риби, консервів. Адже тут вирізка поки що 20 карбованців за кілограм, в той час як у державній крамниці вже більше ніж півсотні. А що далі?

Київресторантрест поки що ніяких інструкцій щодо майбутньої діяльності не надсилав. Крутіться, мовляв, самі. А як? Економіст «Кракова» Олена Тагіль підрахувала, що за такого, як нині, завантаження ресторану, вже завтра дві третини працівників треба буде звільнити з роботи. І головне, що виходу з цього становища поки що немає. Правила гри не вони вигадують. Приїжджає з бази машина з капустою. Якщо берете, кажуть, то усю. А в придачу ще й три мішки гнилої моркви. Вибирати не доводиться. Не візьмуть, то завтра з цієї бази машина взагалі не приїде. Баз таких — одна, дві... А клієнтів таких, як «Краків», трошечки більше. везти є куди. І кожен на самофінансуванні, отже, торгуватися не посміє.

Все це. звичайно, лише догадки, адже яких в нашій країні чудес тільки не буває. У квітні минулого року також думали вже закриватися. В перші дні також по 10—15 чоловік заходило, а далі, дивись, і повний зал гудів, особливо суботніми та недільними вечорами. Звиклися наші люди з подібними «сюрпризами» уряду, як кажуть, плюють уже на них, не беруть до уваги. То, може, й цього разу придивлятимуться тиждень—два, а потім — узяв зарплату, пішов до ресторану, вихилив пляшину-другу і додому, спати. Головне, щоб не протверезіли, і «ми наш, ми новий...» не заспівали, і щоб не дай Боже, не «до основанья...», бо потім, напевно, буде не солодше, ніж наше гірке сьогодення.

А втім, почекаємо, як пройде перший тиждень новоокупонізації і будемо робити якісь висновки.

Адже курей, як то кажуть, у цьому році доведеться рахувати якщо не восени, то навесні точно.

Андрій БОЄЧКО,
спеціальний кореспондент
«Голосу України».
Київ.

О 12.30 директор молокозаводу № 1 міста Києва Андрій Черняков був певен: відпускна ціна на кілограм сметани — 47 карбованців і 63 копійки. Тобто за стільки її буде продано магазину, який, у свою чергу, має право накинути ще до 25 відсотків («до» у нас означає «аж ніяк не менше»). Складається така ціна дуже дивно: один кілограм молока (з семи кілограмів молока виробляють один сметани) коштує заводу 5 карбованців, плюс зарплата робітникам, плюс 15 відсотків прибутку. Щодо молока — на нього ціна фіксована — півтора карбованця за кілограм, плюс дотація з держбюджету.

З НАДБАВКАМИ Й НАКРУТКАМИ

МИ БУДЕМО З ПРИБУТКАМИ

Андрій Терентійович не лише директор, а й споживач. Як директор — не розуміє, чи є в нас якась державна політика в цьому? Молокозавод збобожіє (за підрахунками економістів, норма рентабельності менш як 30 відсотків не дозволяє підприємству повноцінно функціонувати), середня зарплата його працівників всього лише 500 карбованців, а торгівля, нічого не виробляючи, може накручувати аж до 25 відсотків! До речі, й за такими цінами молока вдосталь у нас не скоро буде: потужність заводу 250 тонн на добу, а сьогодні він переробляє менше як 100 тонн. Адже всі області, крім Київської, відмовилися постачати сировину...

Отже, хто допоможе зрозуміти, де закінчується ринок і починаються фіксовані ціни? Купує директор за ринковими, а продає за фіксованими. Поки що не все. А о 15 годині він має бути у концерні «Укрмолоко», де до нього «доведуть» нові ціни.

Київському мотоциклетному заводові ціни доводять іншим чином. Перед Новим роком Владикавказький генераторний завод надіслав депешу, в якій встановив ціну на свою продукцію на рівні 148 карбованців. Днями — ще одну, оцінивши генератори вже у 350 карбованців. Електроенергія подорожчала в 7 разів, підшипники — у 15! Отже, те, що мотоцикли коштуватимуть 20 тисяч карбованців (таку зробили на заводі калькуляцію), викликає сумніви. Ціна зростатиме. А попит, на думку начальника планово-економічного відділу Зінаїди Сахнюк, навпаки. Що ж до норми рентабельності, то її планували десь у 25 відсотків, але досягти цього буде важко. От скажіть, як продавати мотоцикли за межі України, якщо необхідно одержувати за них якусь частку купонами? Поки ці питання вирішуються на високому державному рівні, колектив готується до гіршого. Щодня з конвеєра сходить 300—400 виробів. Склади затоварені.

На Київській меблевій фабриці імені В. Боженка й торік норма рентабельності стрибала. Переважно вниз. Заправили постачальники нову ціну на деревину — колектив тільки зітхнув, а планово-економічний відділ знову перераховує. Було навіть 8 відсотків прибутку... В новому році ще меблів не виготовляли — немає сировини. Коли буде — невідомо. Невідомо і як ціну на меблі скласти. Одне ясно: податок з добавленої вартості складатиме 28 відсотків. Торгівля за добавлену вартість сплачуватиме теж...

В комерційних їдальнях порожньо. Не страв немає — людей. Відомо, що коли нашому комерсантові треба знижувати ціну, він цього не робить, а подається... скажімо, до Ізраїлю. Що буває, коли нікуди відправляти мотоцикли, — ми не знаємо. Між тим відомства, що визначають «вільні» ціни, плодитимуться, а виробників не додасться...

**Дмитро ДЕСЯТНИКОВ,
спеціальний кореспондент «Голосу України».
Фото
Олександра КЛИМЕНКА.**

P. S. 9 січня Кабінет міністрів України прийняв постанову, згідно з якою всі молокопродукти відпускатимуться населенню за фіксованими цінами («ГУ» від 10 січня 1992 року).

НЕ ДАЮТЬ ЗАРОБИТИ,

або Як екс-союзний папірець комерсантів на коліна ставить

Уряд України, як відомо, валюти не має. Проекти двох документів — Основних напрямів економічного і соціального розвитку республіки і Республіканського бюджету на 1992 рік, що їх подали міністр фінансів та міністр економіки на спільному засіданні Кабінету міністрів і Держекономради України, не було затверджено.

У державній кишені дірка.

І ось за цих умов підприємці пропонують урядові: зніміть адміністративні перепони, дайте економічну свободу і отримайте з нас у вигляді податків не тільки карбованці, а й валюту. Нас не пускав союзний центр. А тепер що — і республіканський співатиме тієї ж?

І «співає», оскільки міркує «глобально», на мільярди карбованців, не розбиваючи їх на мільйони, сотні, десятки тисяч, як у карбованцях, так і у валюті. А що таке, наприклад, один долар сьогодні? У Москві на аукціоні він сягнув далеко за 100 карбованців. Цього невеличкого прикладу досить, щоб зрозуміти, який важливий для України кожний зароблений долар, навіть цент. А долари ці поштучно, потисячно уряд заробити не може, він не для цього створений. Для цього існує середній і малий бізнес, індивідуальне підприємництво. В Італії такі структури дають до 80 відсотків усіх прибутків держави! А в нас? Тільки й чуємо: там такий-от гігант, там такий-от супермонстр... Тільки десь осічка — то вже національне лихо, мільйонні збитки. А в «них» прогоріло мале підприємство — замість нього тут же декілька нових з'явилось, миттю заповнивши дірку у виробництві товарів і наданні послуг. Споживач не страждає від цього.

У Києві на вулиці Кіото, 19, відкрито нещодавно українсько-голландське спільне підприємство «Український бізнес-центр». До речі, його відвідав заступник Голови Верховної Ради України В. Гриньов, під керівництвом якого велика група спеціалістів розробляє програму підтримки малого й середнього бізнесу. Він належним чином оцінив виставку продукції південноугорських фірм, яку на високому рівні організувало і провело СП «УБЦ».

Коротка довідка. СП створено на базі Київського торгово-економічного інституту. Тут відкрито постійно діючу виставку-продаж товарів народного споживання азіатських, європейських та американських фірм. Крім виставкової діяльності, СП займається розробками та виробництвом екологічно чистих продуктів, пошуком партнерів на зовнішньому та внутрішньому ринках, консалтингом, рекламою, навчає студентів менеджменту, маркетингу. Будує готель для бізнесменів, створює інформаційний центр, взагалі все необхідне для того, щоб незабаром з'явився потужний незалежний центр українського бізнесу зі своєю структурою.

Та облишмо успіхи і перспективи. У розмові з генеральним директором СП І. Данишевським ми вийшли на проблему валюти. Щоб її заробляти, СП хоче добитися права торгувати імпортними товарами. Тобто, щоб воно їх могло закуповувати і торгувати ними вроздріб.

— Ігоре Миколайовичу, розкажіть детальніше, навіщо вам потрібне це право?

— Одне з основних наших завдань — створення практичної бази для навчання студентів бізнесу на найвищому рівні. Скільки можна витрачати валюту на навчання за кордоном, коли в нас можна створити всі умови для цього? Однак досі діє союзна постанова, відповідно до якої дозволяється торгувати продукцією тільки вітчизняного виробництва. Ми хочемо відкрити ресторан, бари в нашому готелі, магазини. Основні продукти споживання ми вироблятимемо й перероблятимемо самі.

— У нас є валютні бари, ресторани, магазини. Вони що, привілейовані?

— В Україні склалася монополія, і лише трьом організаціям надано право торгувати імпортними товарами вроздріб за валюту: Торговому дому, створеному при Кабінеті міністрів, Укрінвалютторгу, що діє при Мінторзі, та Інтуристу. Подібна ситуація аж ніяк не веде до зниження цін.

— Ви переконані, що витримаєте конкурентну боротьбу?

— Досить побувати на нашій виставці, побачити на власні очі, що наші ціни нижчі за ті, які пропонують інші наші та іноземні фірми, а якість товарів така ж або навіть вища. Тому ми не боїмося конкуренції, а чекаємо на неї. В ринкових умовах повинен вижити і перемогти той, хто надає послуги і пропонує товари якісніші й дешевші. Конкуренція до того ж спонукає до кооперації, бажання навчатись одне в одного.

— Ви пропонуєте розпочати конкурентну боротьбу за споживачів, щоб з'явились якісні й дешеві товари, причому держава на це не дасть ні копійки, лише податки одержить. А монополія тим часом триває, лише для когось робляться «винятки»?

— Так.

— Отже, це комусь вигідно?

— Тільки не споживачам. Наша продукція продаватиметься не тільки за валюту, а й за карбованці. Та ще й за цінами, набагато нижчими від сьогоднішніх, бо їх штучно підвищено за рахунок посередників, гри на біржах, дефіциту, монополії тощо.

Кому вигідна нинішня ситуація? Людям? Аж ніяк. Порядним бізнесменам? Як бачите, ні. То кому ж? По суті, нікому. Утримують її в такому стані державні чиновники, нездатні приймати нові рішення, нездатні бачити перспективи.

Сергій РЯБОВ.

ГРОШІ ВАШІ? БУДУТЬ ВАШІ!

–запевняє голова правління Ощадбанку України Анатолій КОЛЕСНИКОВ

Безперервні дзвінки до редакції:

— Все за купони та за купони... А що ж буде з карбованцем?

— Наша бабуся тримає дві тисячі під подушкою... Готувала «на чорний день»... Що ж їй робити з тими «дерев'яними»?

— А гроші, які на ощадкнижці, тепер тю-тю?

— Московська газета «Известия» вмістила майже на всю першу сторінку заголовок: «На Украине рубль — уже не деньги». Невже ж то правда?

Дзвінки, тривожні запитання... Редакція попросила голову правління Ощадбанку України А. Колесникова прокоментувати ситуацію, прояснити питання, які хвилюють наших читачів.

— Анатолію Андрійовичу, спочатку кілька слів про очолюваний вами банк. Як відомо, нещодавно Ощадбанк колишнього Союзу покінчив з собою... Саморозпустився. А яка перспектива Ощадбанку України?

— Згідно з Законом про банківську систему, прийнятим Верховною Радою України, наш банк став незалежним Ощадним банком України. Нині це державний спеціалізований комерційний банк. Що це означає, якщо говорити коротко? Поясню. Державний — надійність його грошових вкладів і цінних паперів гарантує держава Україна. Спеціалізований — спеціально покликаний обслуговувати громадян України. Комерційний — має працювати на комерційних засадах, самоокупності, повністю утримувати себе і заробляти гроші в державний бюджет.

— Тепер про долю грошей, які на ощадкнижках громадян, про карбованці і купони...

— Перш за все хочу рішуче спростувати твердження, ніби карбованець — це вже в Україні не гроші. Навпаки, це була і поки що залишається єдина валюта. Нові ж багаторазові купони — лише вимушений купівельний засіб для захисту нашого українського ринку від сваволі уряду Росії, який набагато підвищив у себе заробітну плату і дав розгулятися цінам, а колишнім республікам Союзу відмовив виділити необхідні карбованці навіть для виплати людям зарплати.

Що стосується долі вкладів громадян в Ощадбанк України, то скажу твердо: нема чого боятися! Гроші ваші будуть ваші! Ще й з певним прибутком. Це гарантує вам суверенна держава Україна. У зв'язку з лібералізацією цін прийнято рішення з 2 січня цього року удвічі збільшити прибуток, який сплачується громадянам з усіх видів наявних вкладів. Він тепер становитиме: по вкладах «до запитання» — 4 відсотки річних; по строкових вкладах — від 6 до 18 відсотків; по цільових вкладах на дітей — 18 відсотків; по молодіжних преміальних — 10 відсотків; по договірних вкладах — 8 відсотків річних.

Підкреслю: карбованці можна в будь-який час покласти на ощадкнижку або зняти з неї. Адже більше половини прожиткового бюджету і сьогодні сплачується карбованцем, а не купоном. Громадське харчування, комунальні послуги, витрати на транспорт, зв'язок, друковану продукцію, тверде паливо — все це карбованці. А якщо ви будуєте дім, купуєте автомашину чи якусь іншу дорогоцінну річ, Ощадбанк видасть вам з ваших заощаджень платіжний чек на необхідну суму теж у карбованцях. Якщо у когось велика сума карбованців лежить під подушкою чи схована у скрині, їх теж можна обміняти у нашому банку на платіжні чеки.

Соціальний зріз

— А яка доля тієї сорокавідсоткової компенсації, що була нарахована вкладникам Ощадбанку після так званого «павловського» підвищення цін?

— Все, що нараховано, буде людям неодмінно сплачено. Виплата вказаної компенсації, як і передбачалося, розпочнеться у березні 1993 року. Але вже й тепер, якщо хтось із вкладників будує дім чи купує дорогу річ і підтверджує це необхідними документами, він може одержати з цих грошей банківський чек на певну суму.

— А з купонами банк має справу?

— Так. З 10 січня у всіх відділеннях Ощадбанку України запроваджено вклади «до запитання», на які внески здійснюються купонами багаторазового використання. Річна виплата доходу тут становитиме 4 відсотки — теж купонами.

— Отже, купони поступово витіснять карбованець?

— Ні, цього, на мій погляд, не станеться... Карбованець зійде з обігу лише тоді, коли його повністю замінять наші українські гроші.

— Ходять чутки, ніби ближчим часом в Україні може бути грошова реформа. Що ви скажете з цього приводу?

— На мій погляд, сьогодні вона ні до чого. Коли вводитимуться наші, українські гроші, ото й буде грошова реформа... Тоді буде визначено конвертованість нової грошової одиниці, її курс щодо карбованця та інших валют...

— Отже, громадяни України можуть спокійно нести свої карбованці і багаторазові купони до вашого банку і бути впевненими, що їхні заощадження не полетять на вітер?

— Так, правильно сказано: «Спокійно нести...».

Вів інтерв'ю Володимир ЧЕРКАС.

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ

Президенту України КРАВЧУКУ Л. М.

(Закінчення. Початок на 2-й стор.).

чать про початок швидкого руйнування економіки України в умовах розриву господарських зв'язків між суверенними республіками. Принцип — віднімати і потім розподіляти взяв перевагу над здоровим глуздом.

Україна опинилась на порозі масового безробіття. Люди позбавлені стимулів краще працювати. Підприємства не забезпечені матеріально-технічними ресурсами.

Для виходу із скрутного становища і стабілізації економіки Рада Асоціації «Україна» пропонує:

— зменшити всі податки на 5—7 процентів у порівнянні з Росією, Білорусією, Угорщиною, Польщею, Чехо-Словаччиною, Туреччиною. Це дозволить активніше залучати іноземний капітал для розвитку України;

— віддати у розпорядження людей обов'язкові страхові внески, щоб вони самі вирішували, як їх використовувати. Таким чином, трудящі можуть самі сплачувати за власне лікування. З решти грошей призначатимуться страхові пенсії. Необхідно терміново відмінити відрахування одного проценту з доходів кожного працюючого у Пенсійний фонд;

— запровадити обов'язкові картки на 9 видів продовольства, зберегти для них державні регульовані ціни;

— ввести в дію національну валюту України не пізніше 1 квітня 1992 року;

— з керівництвом незалежних держав терміново вирішити питання про матеріально-технічне забезпечення промислових підприємств України і збереження довготривалих господарських зв'язків;

— найближчим часом провести нараду з керівниками підприємств промисловості і транспорту з Вашою особистою участю та з участю Прем'єр-Міністра В. П. Фокіна;

— для поліпшення енергопостачання в Україні розконсервувати енергоблоки Рівненської, Хмельницької, Запорізької атомних електростанцій;

— створити при Президенті України підприємницьку Раду з участю керівників підприємств і підприємців, Ради Федерації незалежних профспілок України. Такий захід допоможе уникнути багатьох помилок у проведенні економічної реформи і приватизації.

Ми готові до співпраці з Вами, з Верховною Радою і Урядом України.

В. УРЧУКІН, голова Ради асоціації, В. АВГУСТІМОВ, генеральний директор НВО «Мікропроцесор», В. АНТІПОВ, голова Донецької асоціації промисловості, В. БОГУСЛАЄВ, генеральний директор Запорізького моторобудівного об'єднання, Г. БОРОВКО, виконавчий директор Львівської асоціації «Львівконтакт», В. БОЖКО, заступник голови Харківської обласної асоціації промисловості, Б. ВОРОНЕЦЬ, генеральний директор НВО «Будмаш», О. ГАЛЬЧЕВСЬКИЙ, генеральний директор ВО «Арсенал», О. ДАШКОВСЬКИЙ, генеральний директор НВО «Аналітприлад», І. ДУНЕЦЬ, директор Хмельницького заводу тракторних агрегатів, В. ЗАХАРОВ, генеральний директор Кременчуцького автомобільного заводу, В. ПАРАСКЕВА, генеральний директор Одеського верстатобудівного об'єднання, О. ПОКУСА, генеральний директор Дніпропетровського ВО «Комбайновий завод», А. ПІДГОРНИЙ, директор Харківського інституту проблем машинобудування, В. ПІДДУБНИЙ, директор Бучанського приладобудівного заводу, М. ШАМІЛОВ, директор Кіровоградського ливарного заводу, А. ЮЩУК, директор Броварського кранобудівного заводу «Стріла», В. ПОНОМАРЬОВ, генеральний директор ВО «Реле і автоматика», В. МАЙКО, голова Київської міської асоціації промисловості, М. ЛЯСКОВЕЦЬ, голова Київської обласної асоціації промисловості, І. ЛЯЛЬКО, голова Сумської обласної асоціації промисловості, Е. РЕЙЗВІХ, голова Кіровоградської асоціації промисловості, В. БУТЕНКО, генеральний директор Миколаївської обласної асоціації промисловості, Є. ЦИМБАЛ, генеральний директор Дніпропетровської обласної організації науково-промислового Союзу.

ЩО НА БАЗУ ВПАЛО...

Саме отак переінакшили відоме прислів'я іронічні одесити: «Що на базу впало — те пропало». Мається на увазі — пропало для звичайних покупців, які тепер за найменшою дрібницею змушені годинами вистоювати в довжелезних чергах. А на бази дещо таки й зараз «падає». Аби прямо звідти, минаючи магазини, потрапити до... баулів різного роду «комерсантів», одні з яких протоптали стежину до одеської «товкучки», другі — до «суміжних країн», насамперед до Польщі, Румунії, Туреччини.

Що все це справді так, підтвердила ще одна — котра вже! — «широкомасштабна» раптова перевірка торговельних об'єднань і баз Одеси, проведена депутатами обласної Ради й працівниками правоохоронних органів. Щодо масштабності, то тут запитань немає: два десятки груп справді охопили перевірками близько 70 об'єктів роздрібної й оптової торгівлі. А от із раптовістю, думається, було не все гаразд: в ряді місць «контролерів» зустріли мало не хлібом-сіллю. Хоч як конспірувалися в президії Ради та облвиконкомі, та, з усього видно, таки стався «витік інформації».

«Улов» розглядали одразу в двох інстанціях: на засіданнях президії Ради та облвиконкому. Обурюватися було з чого. Взяти ось об'єднання «Культпобутгосптовари»: тут уже настільки міцно й безкарно увійшло до практики відправляти з бази до магазинів не реальні товари, а паки грошей за них, що від перевіряючих таке особливо й не приховували. В листопаді, скажімо, сюди надійшли чималі партії пилососів, міксерів, деяких інших дефіцитних товарів. Думаєте, їх хтось бачив у відкритій торгівлі? Все пішло на «самозабезпечення». Хоча відповідні папери й оформлено на магазини. А в самих магазинах? Там теж не поспішають виставляти одержане на прилавок.

Мені самому, наприклад, чи не щодня доводиться заходити до гастроному, що на розі вулиць Леніна й Троїцької, — мешкаю поряд. День у день дедалі більше засмучує та злиденність, що там панує. А в підсобках, виявляється, товар є — ковбаси, вершкове масло, макаронні вироби, печиво, ще дещо.

Іще один нюанс торгівлі: вся увага тут — дефіциту, на якому можна мати «навар», а залежалі товари (яким рядовий споживач теж був би радий) вчасно не оцінюються й не реалізують: таких виявлено на суму — не багато не мало — в 120 мільйонів карбованців. Часто виділяють товари для так званої зустрічної торгівлі в сільській місцевості, однак у цій справі такий кавардак, що ніхто не встановить, чи придбали оте все-таки селяни, а чи пішло воно «наліво».

Облрада рекомендувала місцевим органам влади повсякдень контролювати, аби доходило до трудящих хоч те, що є, не перехоплювали б його спекулянти, мафія. Тут, правда, мимоволі виникає таке запитання: а хто контролюватиме дії самих владу імущих, адже подекуди й вони не від того, щоб самозабезпечитися з «чорного ходу»?

Як он сталося, приміром, у Миколаївці. Там якось просочилося до люду, що на складах райспоживспілки накопичено велику кількість дефіцитних промислових і продовольчих товарів для «обраних», про що добре знають й у райвиконкомі. Це так обурило людей, що вони, зібравшись на мітинг, зажадали проведення позачергової сесії райради. І її таки змушені були скликати. А щоб там не спустили все на гальмах, у день сесії площу перед будинком Ради заповнила понад тисяча миколаївців та мешканців навколишніх сіл. Вони вимагали відставки тих, хто дбає лише про себе й ближніх. Народ розійшовся з площі лише коли дізнався: заступник голови райвиконкому В. Капашник та голова райспоживспілки А. Побережнюк своїх посад позбулися.

Обговорюючи становище, що склалося в торгівлі, депутати не завжди знаходили відповіді. Очікують, вочевидь, приватизації (а для цього потрібний відповідний закон), адже власнику справді нічого щось від когось приховувати, він прагнутиме швидше товар реалізувати. Ось тільки чи будуть ті товари? Адже підприємства Одещини їх виробництво теж знизили. І депутатам, можливо, слід було б попрацювати саме у цій царині. Це не відкидає, безумовно, й контролю за розподілом того, що сьогодні маємо.

Георгій ВОРОТНЮК,
власний кореспондент «Голосу України».
Одеса

У партіях та рухах

ВИ ДІЄТЕ ПРАВИЛЬНО, ПРЕЗИДЕНТЕ

Голова Народного Руху України народний депутат Іван Драч, виступаючи по республіканському радіо, позитивно оцінив результати мінської зустрічі голів держав співдружності. Драч зауважив, що делегація України на чолі з Президентом Кравчуком відстояла незалежну позицію, незважаючи на тиск Росії та середньоазіатських республік, які намагалися зберегти якомога більше союзних інститутів, насамперед єдині збройні сили. Найголовнішим, на думку Драча, було те, що Україна відстояла своє право на власні збройні сили, і всі інші держави змушені були визнати право України з 3 січня розбудовувати свою власну армію.

Другим найважливішим результатом зустрічі було збереження спільного контролю над ядерними арсеналами та домовленість про знищення до 1994 року ядерної зброї на території України. Драч відзначив, що Президент залучив у свою команду для переговорів багато представників Народної Ради. Загалом, на думку Драча, Президент Кравчук поки що послідовно виконує свою передвиборчу програму, яка майже збігається з програмою Руху, і тому Рух підтримуватиме Кравчука на терені утвердження державної незалежності України.

АНТИРИНКОВИЙ ЗАКОН

Народний депутат України, співголова Партії демократичного відродження України Олександр Ємець сказав у інтерв'ю кореспондентові РУХ-ПРЕС, що прийняття антиринкового закону про пенсійне забезпечення свідчить про повну економічну некомпетентність нинішнього складу Верховної Ради та Кабінету міністрів Фокіна. Ємець сказав, що фракція ПДВУ в парламенті домагатиметься скасування такого великого відрахування до пенсійного фонду.

УДАР ПО БІЗНЕСУ

За словами активіста місцевого Руху, працівника малого підприємства Олександра Юрченка, нещодавня постанова Верховної Ради про вилучення до державного пенсійного фонду 61 відсотка від фонду заробітної плати державних, кооперативних та приватних підприємств убиває в зародку весь малий бізнес України. Як вважає Юрченко, ця постанова обмежує зростання заробітної плати, зводить нанівець стимули для підприємств щодо створення нових робочих місць та підвищення зарплати. За який ринок можна говорити, каже Олександр Юрченко, коли Верховна Рада приймає драконівські антиринкові закони?

Луцьк.

СТАРИЙ МЕТОД: ЗАЛЯКАТИ

Активіст Руху доктор економічних наук Іван Мешко отримав декілька листів із погрозами за підписом «Патріоти Підкарпаття». Це сталося після того, як тиждень тому в обласній газеті «Закарпатська правда» було надруковано його статтю з критикою діяльності Товариства русинів Закарпаття.

За повідомленням РУХ-ПРЕС.

Ужгород.

Спорт

КОЛУМБИ РУХАЮТЬ ІСТОРІЮ

Зураб Церетелі в Києві перебував трохи більше доби. А встиг за цей час неймовірно багато: був прийнятий Президентом України Леонідом Кравчуком, провів переговори на одному із заводів, зустрічався з багатьма київськими підприємцями, журналістами. Так, енергії знаменитому грузинському скульптору не позичати!

Він знаменитий по праву. І не лише тим, що виліплений ним Георгій Переможець встановлений перед будинком ООН у Нью-Йорку. І за океаном, і в Європі Зураб Костянтинович давно популярний серед любителів мистецтва як майстер скульптурного портрета, позначеного глибоким проникненням у внутрішній світ людини і вражаючим відчуттям форми. Праці Церетелі не можна переплутати з жодними іншими творами. Вони збуджують уяву і врізаються в пам'ять.

Та популярність скульптора вийшла далеко за межі кола знавців мистецтва, коли в 1990 році Церетелі переміг у міжнародному конкурсі на пам'ятник Христофору Колумбу. Ескізи грандіозного монумента розповсюдила світова преса, підкреслюючи сенсаційність події — пам'ятник відкривачу американського континенту, який встановлюється на американській землі, буде створювати грузинський скульптор!

— Я прагнув увічнити не просто мореплавця, — каже Церетелі, — а втілити в його образі саму ідею пошуку, сміливого кидка в незвідане. Колумби рухали історію, не королі!

— Цей пам'ятник було вирішено подарувати американському народу?

— Не тільки пам'ятник — весь меморіальний комплекс, який споруджується за моїм проектом на острові Франкліна Рузвельта напроти центру Нью-Йорка. На острові ми розіб'ємо парк з атракціонами (до багатьох з них увійдуть елементи історії Америки), в центрі його й стане Колумб. Висота монумента — 120 метрів. Зовні буде влаштовано оглядові майданчики, всередині — вертикальні анфілади, де розмістяться музей, кінотеатр, виставочні зали, ресторани, магазини. Так, витрати тут будуть величезні — на багато сотень тисяч доларів. Їх взяли на себе українські спонсори. Це перші інвестиції незалежної України в Сполучених Штатах Америки.

— Виходить, вам доведеться втілювати художню ідею і ще вирішувати при цьому безліч найскладніших організаційних і виробничих проблем...

— Для цього й створено на Україні акціонерне товариство «Колумбус». До нього увійшли досить енергійні українські, естонські, грузинські підприємці. А свої послуги по спорудженню монумента запропонувало багато відомих фірм з США, Канади, інших країн світу. Основні ж фрагменти в бронзі буде відлито з допомогою спеціалістів із Санкт-Петербурга на одному з беларуських заводів і доставлено до Нью-Йорка. Що й казати, «Колумбус» матиме грандіозну роботу, але я бачу, як справно він взявся до неї, і тому вірю в успіх.

— Про що, коли не секрет, ви розмовляли з Президентом України?

— Ми з головою ради директорів «Колумбуса» Віктором Боженаром розповіли Леоніду Макаровичу про проект, показали йому ескізи, відповіли на його запитання. Судячи з усього, Президент виявив повне розуміння наших проблем. Відбувся і обмін думками про те, яким може бути Український центр у Нью-Йорку, створення якого теж входить у мої плани. Мета мого життя — активно сприяти зближенню народів, зближенню держав. А втім, це надзавдання мистецтва взагалі.

— Відомо, що «Колумбус», незважаючи на весь розмах діяльності по спорудженню монумента на честь 500-річчя відкриття Америки, знаходить можливість допомагати розвитку українського спорту...

— І це не випадково. Президент акціонерного товариства Сергій Пащенко, його заступник Василь Бажан — завзяті любителі боксу. Я, між іншим, свого часу був головою грузинської федерації карате. Скажу ще, що біля витоків «Колумбусу» були і тепер активно в ньому працюють такі спеціалісти баскетболу, як олімпійський чемпіон Михайло Коркія та заслужений тренер колишнього Союзу та України Віктор Боженар. «Колумбус» всерйоз має намір допомогти стати на ноги національному українському баскетболу. Причому підтримку одержить не тільки збірна республіки, а й баскетбол юнацький, студентський. Існують плани допомоги і українському боксу... Спорт — частина культури народу, і турботу про його розвиток я вітаю від усієї душі.

Інтерв'ю вів Олександр БАШКАТОВ.

СТВОРЕНО ОЛІМПІЙСЬКУ АКАДЕМІЮ

Власна олімпійська академія працюватиме віднині на Україні. Церемонія її відкриття відбулася в Київському інституті фізкультури.

— Рішення про створення Української олімпійської академії було прийнято на сесії Генеральної асамблеї НОК нашої держави, — сказав кореспондентові УКРІНФОРМ Людмилі Власюк президент цього навчального закладу професор Вадим Запорожанов. — Певна річ, наша академія — зовсім не те, що звичайно розуміють під цим словом. Вона не має ні штатних працівників, ні власного приміщення. Це громадський орган, на базі якого проводитиметься дослідна та освітня робота в галузі спорту. Як і в інших державах, де вже працюють олімпійські академії, ми займемося, зокрема, гуманітарними проблемами олімпізму, поширенням передової інформації про спортивні досягнення, оздоровчу фізкультуру.

Олімпійська академія регулярно проводитиме сесії з різних питань для студентів, аспірантів вузів, керівників НОК, ректорів навчальних закладів.

ПРО ДЕМАГОГІВ, АБО «ОБОЄ РЯБОЄ»

Два мітинги 11 січня на «демократичних п'ятачках» Києва, організовані Українською національною асамблеєю та Українською національною самообороною біля Республіканського стадіону та українськими прихильниками комунізму на майдані Незалежності, засвідчили: у російських Володимира Вольфовича Жириновського та Олександра Володимировича Руцького «со товарищи» з партій Травкіна, Аксючиця, Андрєєвої, «Пам'яті» є гідні українські суперники. Там — «приструним непокорных хохлов», тут — «покажемо великому східному сусіді велику дулю з ядерною боєголовкою». Там — «отстоим братство и великое государство», тут — «або кінець братерства, або наші ситі діти» та «спустимо залізну завісу, ощетинимося гарматами, кулеметами і ракетами». Там — «отстоим социальные завоевания трудящихся от новоявленных толстосумов», тут — «не дамо тіні буржуазії спуститися на Україну».

Згодьтеся, знайомі мотиви. Особливо з огляду на примари Адольфа Алоїзовича Шикльгрубера, Йосифа Віссаріоновича Джугашвілі та інших соціал-демагогів, готових заради досягнення власних політичних цілей спекулювати будь-якою ідеєю, ховатися від копіткої праці за пошуками «ворога» за будь-якою, національною також, ознакою. Знайшов — і кричи «ганьба!» гучніше. За «ганьбою» так недалеко і до «бий», «круши».

Не знаю, як кому, а мені справді хотілося вигукнути тривіальне: «Демократія в небезпеці! Націонал-більшовизм — на марші». Невже не зрозуміло, що запевнення на кшталт українець — кращий за росіянина, або навпаки, тільки за ознакою крові обов'язково призведе саме до кривавих чвар між народами, сім'ями, окремими громадянами? Чому мовчить закон? Він — не соціальній демагогії, а саме справжній демократії союзник.

Володимир СКАНЯ.
Фото Олександра КЛИМЕНКА і Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Твоє масло з'їли москалі,
твоє сало з'їли москалі,
твоє м'ясо з'їли москалі,
твою ковбасу з'їли москалі,
твій хліб з'їли москалі,
твою горілку
випили москалі.
СУБОТА, 11 СІЧНЯ
о 14 ГОДИНІ НА МАЙДАНІ БІЛЯ
РЕСПУБЛІКАНСЬКОГО СТАДІОНУ
МІТИНҐ
Українська Націоналістична Спілка

Експрес-новини

Учора міністр закордонних справ Швеції аф Іглас зустрілася з главою зовнішньополітичного відомства Росії Козиревим. Уряд Швеції уповноважив її обговорити з урядом Російської Федерації коло питань, що становлять взаємний інтерес, повідомила вона, а також вказала, що в ході свого візиту передбачається виявити, на які кроки Швеція може піти, щоб сприяти розвиткові демократичних реформ у Росії та інших країнах СНД.

* * *

Польща й Литва підписали декларацію про дружні відносини між двома країнами. З цією метою до Вільнюса прибув міністр закордонних справ Польщі Скубішевський. До останнього часу підписання Декларації відкладалося з ініціативи керівництва Польщі.

* * *

Профспілковий рух Солідарність закликав провести в Польщі загальнонаціональний попереджувальний страйк. Цей захід триватиме на знак протесту проти рішення уряду країни підвищити плату за електроенергію, газ і опалення.

* * *

Згідно з результатами президентських виборів у Болгарії, нинішній президент країни Желев лідирує. Головний його суперник на другому турі виборів буде Волканов, якого підтримують соціалісти — колишні комуністи.

* * *

Парламент Монголії — Великий Народний Хурал прийняв нову конституцію країни. Вона вступить у дію до проведення загальних виборів, запланованих на середину року. Нещодавно в Монголії було прийнято офіційне рішення перейменувати назву країни. Тепер вона називатиметься Держава Монголія.

* * *

Вища рада безпеки Алжиру скасувала рішення щодо проведення другого туру загальних виборів, результатом яких міг би бути прихід до влади ісламських фундаменталістів. Це було наслідком нещодавнього подання у відставку президента країни Бенджедида.

* * *

Представники 108 країн—членів Організації генеральної угоди з тарифів і торгівлі (ГАТТ) зустрілися в Женеві, щоб обговорити питання про субсидії європейським фермерам, і в зв'язку з цим, перспективи світової торгівлі.

* * *

Представники країн—членів Європейського банку реконструкції й розвитку провели свою першу щорічну нараду. Вона відбулася в Будапешті і тривала два дні.

Не чіпай «старших»!

Репетиція путчу

Перша кров пролилася у Вільнюсі 11 січня минулого року о 12 годині біля Будинку преси. Комуністи на території Литви вже скинули тоді маски і почали з допомогою армії СРСР брати під контроль важливі об'єкти.

Об'єктив відеокамери зафіксував для історії обличчя «героя», що відкрив рахунок вбиенним у живі мішені. Ворошиловський нащадок підстрелив 19-річного юнака у присутності багатьох свідків.

Сталося це так. Два десятки працівників Будинку преси, узявшися за руки, встали перед входом до комбінату, де друкувались вільні литовські видання. Завила сирена, на ходу стріляючи, під'їхало декілька танків, бронетранспортери. Націлили гармати і кулемети на людей, у вікна будинку. З двох вантажівок зіскочили десантники. Заклацали затвори, за командою подали набої у автомати.

Монопольний орган всесоюзної брехні «Правда» повідомила, що тоді постріли були виключно холостими.

Десантники накинулися на людей, що затуляли двері. У хід пішли кулаки, ковані черевики, приклади. Кілька чоловік, серед них 68-річний директор дитячого видавництва «Вініріс» Юозас Вайткус, від професійних ударів добрих молодців знепритомніли. Вибиті вікна і двері,— «визволителі» вже всередині будинку. Люди піднялися з землі, знову згуртувалися, підбігли на постріли інші, знову утворився живий ланцюг...

Із танка, що під'їхав, вилазять двоє десантників, як і всі — без військових ознак, але старші за віком, прямують в захоплений будинок. З даху над входом юнак намагається слабким струменем води з пожежного брандспойта зупинити десантників. Від води падає зимова шапка полковника. Військове звання з'ясували пізніше.

Що ж робить ображений воїн, «честь радянського офіцера» для якого найдорожча?

Правильно, ви вгадали: автоматною чергою відновлює справедливість. Юнак падає. Кулі відлітають від бетонного парапету, за яким він стояв.

Жінки, які стояли за спинами чоловіків, крізь живий ланцюг вибігають до озброєних «лицарів». Чомусь «Фашисти!» кричать їм в обличчя, певно переплутали, адже загальновідомо, що офіцери РА є членами іншої партії. Ображений полковник ледь себе стримує, бо вже наставив автомата на людей. На допомогу командиру підскакує десантник з азіатськими рисами: «Я вам..., покажу!» — оста400ніло кричить жінкам. Інший встиг підбити чінгісханову нащадку ствол автомата, «холості» кулі полетіли в повітря.

Отакий от епізод. Тоді ще ніхто не знав, що то тільки репетиція перед штурмом голосу Литви — Вільнюської телевежі. А юнакові, можна сказати, пощастило. Хоч і з роздробленою кісткою черепа (ослаблена куля влучила рикошетом від бетону), хоч і з спотвореним обличчям — залишився живий. Тепер майбутнім своїм дітям та онукам розповідатиме, як погано ображати «старших». Ідеться про низькорослого рудого полковника, якого читачі бачать на знімку.

Може, хтось з вас його впізнає?

Георгій БУРСОВ,
Вільнюс-91, Київ-92.

Власкори повідомляють

Баку

ТОЧКА ЗОРУ

«Новостворена співдружність є ні чим іншим, як новою імперією»,— заявив прем'єр-міністр Азербайджану Гасан Госанов. Таку оцінку СНД він дав на засіданні Національної Ради азербайджанського парламенту. Це твердження він аргументував нинішніми сумними реаліями: відсутністю у членів СНД національної армії, власної валюти і здатності захищати свої кордони.

ЗМІЦНЮЄТЬСЯ ВЛАДА

Указом президента Муталібова скасовано Раду оборони республіки. В офіційних колах це рішення пояснюється введенням президентського правління в окремих регіонах Азербайджану і зміцненням принципів одноосібного керівництва збройними формуваннями.

Ровшан АЛІЄВ.

Ташкент

МАТИМЕМО ГУБЕРНАТОРІВ

Постанову з метою зміцнення виконавчої влади на місцях видав президент Карімов. Відтепер областями керуватимуть хокіми (губернатори), яких він особисто призначатиме. Скасовано й посаду віце-президента, а М. Мірсаїдова, який її займав, призначено держсекретарем.

В апараті президента також плануються серйозні зміни. Замість «почесної» президентської ради, яка себе не виправдала, створюється консультативна рада з реальними повноваженнями. В команді Карімова невдовзі з'явиться радник з питань ринкової економіки, якого запрошено з Туреччини.

КУЛЬТОВА ІНТРИГА

Близько тисячі віруючих поблизу резиденції глави духовного управління мусульман Середньої Азії й Казахстану вимагали відставки муфтія Мухаммад-Садика Мухаммад-Юсуфа. Конфлікт між прихильниками муфтія та його супротивниками виник два роки тому, коли на останньому курултаї (з'їзді) мусульман його обрали на цю посаду. Спеціалісти з релігійних питань вважають, що за кулісами культової інтриги стоїть колишній муфтій Шамсуддін-хан, який прагне взяти реванш на черговому курултаї 10 березня.

Зульфія РАСУЛІ.

Мінськ

СПІЛКАМ ПОГАНО

Ринок прямо похитнув економічне становище творчих спілок Республіки Беларусь. І керівники всіх творчих спілок звернулись із заявою до Голови Верховної Ради республіки Шушкевича про звільнення своїх організацій від податків.

ЗВЕСЕЛИСЬ, СТУДЕНТЕ!

Нові розміри стипендій введено з 1 січня. Так, студенти без «хвостів» щомісяця отримуватимуть 280, хорошисти — 320, а відмінники — 360 карбованців. Крім того, передбачені диференційовані надбавки для колишніх «афганців» та сиріт. Ось тільки невідомо, чи проживуть студенти і на ці гроші.

Віктор ХОРОШКО.

БО ТАК ХОЧУТЬ ДЕМОКРАТИ

У сусідів

Законопроект про конфіскацію майна болгарської компартії вніс у парламент прем'єр-міністр Філіп Димитров. «У той час, коли країна й народ зубожіли, — сказав він,— партія багатіла». Цей крок сприйнято в Болгарії неоднозначно. На думку Олександра Лілова, лідера соціалістичної партії (спадкоємиці колишньої БКП), мета законопроекту — завдати нищівного удару соціалістам.

Але, насамперед, про яке майно йдеться? Це — будинки ЦК у Софії та партійних комітетів у провінції, видавництва, санаторії, партійні фірми загальною вартістю майже 2 мільярди левів. Будівлі компартії, вважає міністр фінансів Іван Костов, споруджено на державні кошти, тому їх треба конфіскувати. «Безумовно,— сказав журналістам прес-аташе БСП Філіп Боков, — але через суд. Навіщо цю справу роздувати у парламенті? Ми залишимо собі майно вартістю 80—100 мільйонів левів, а решту повернемо».

Схоже, однак, що в болгарському парламенті розпочнуться невдовзі запеклі дебати з цього приводу. Союз демократичних сил, який має більшість у Народних Зборах, вважає, що для соціалістів і цього забагато. «Ми у вас заберемо все, бо так хочуть демократи», — пригрозив голова парламентської фракції СДС Олександр Йорданов. Після таких заяв фракція БСП звинуватила парламентську більшість у поверненні до політики диктату й тоталітаризму.

Тим часом у таборі СДС надіються: заберемо комуністичне майно, дамо його в оренду багатим фірмам, а гроші використаємо на соціальні потреби. Та чи допоможе це покращити економічне становище населення? Судіть самі. Дефіцит державного бюджету вже нині перевищує 4 мільярди левів та постійно зростає. За дев'ять місяців виробництво в Болгарії знизилося на 20 відсотків. Значно зменшилися й експортні можливості країни, бо багато підприємств не працює через брак матеріалів і сировини. Нових кредитів ніхто не дає. Німецькі банки наполягають, щоб болгари почали розраховуватися за старі позики. А повернути Заходу треба 12 мільярдів доларів. Життєвий рівень впав настільки, що зарплати ледь вистачає на їжу, транспорт, комунальні послуги. За даними профспілок, сьогодні бідує 2,3 мільйона болгар. В країні понад 370 тисяч безробітних. Купівельна спроможність населення різко контрастує з багатим вибором дуже дорогих товарів у магазинах.

Тому, вважають тутешні політичні оглядачі, демократам не слід було розпочинати роботу в новому парламенті з законопроекту про конфіскацію майна БСП. Адже на порядку денному сесії багато важливіші для економіки країни документи. Зокрема — законопроект про приватизацію, іноземні інвестиції, поправки до закону про землю. Втім, на мою думку, парламентарії від СДС, перебуваючи під впливом своєї перемоги на виборах, прагнуть будь-що доконати «червону чуму». Не забути б їм про виборців, які вже майже рік покірно несуть на своїх плечах тягар «шокової терапії».

Василь ЖУКІВСЬКИЙ,
власний кореспондент «Голосу України».
Софія.

Актуально

ЗНОВУ ГРОМАДЯНСЬКА ВІЙНА?

«При будь-яких обставинах посада президента ніколи більше не вводитиметься, бо її існування стало причиною народження в Грузії диктатури», — заявив в інтерв'ю японській газеті «Асахі» тимчасово виконуючий обов'язки прем'єр-міністра республіки Тенгіз Сігуа. Він також сказав, що військові вже нині готові передати владу в руки цивільних, але для цього ще не створено необхідні умови. На думку Сігуа, верховною владою в республіці повинен стати новообраний парламент.

Тим часом протягом останніх днів у Батумі, Сухумі і грузинській столиці продовжувалися демонстрації прихильників Гамсахурдіа. Уночі в Тбілісі було чути автоматні черги. В західних регіонах республіки формуються військові загони на захист президента. Закордонні аналітики прогнозують можливість в Грузії тривалої громадянської війни.

А «НАШІ» ТУТ ЯК ТУТ

Неокомуністичні демонстрації, учасники яких протестували проти підвищення цін і вимагали відставки Єльцина, відбулися в ряді міст Російської Федерації. Яскраво виражений більшовицький характер вони мали у Москві, Санкт-Петербурзі, Челябінську і Ростові-на-Дону. Демонстранти вимагали суду над Горбачовим, Єльциним, Кравчуком і Шушкевичем, які, на їхню думку, «продалися Заходу». Під час виступу звучали заклики передати владу військовим і звільнити з-під арешту «героїв» серпневих подій.

Аналогічний захід відбувся в столиці Туркменистану.

ЛИТВА ВІДСТОЯЛА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ

«Радянський Союз зазнав смертельного удару ще рік тому у Вільнюсі, коли Москва намагалася придушити прагнення литовського народу до незалежності», — заявив Вітаутас Ландсбергіс на спеціальній сесії парламенту. Вчора Литва відзначала річницю трагічних подій, які відбулися біля вільнюського телецентру.

Болгарський калейдоскоп

● Болгарський уряд нарешті прийняв постанову про чотиригодинне викладання турецької мови в школах тих районів, де компактно проживають турки. Отож після кількамісячного бойкоту (або вимушених канікул) турченята сіли за парти. Проти цього рішення виступила опозиційна Болгарська соціалістична партія.

* * *

● Війну валютникам оголосив міністр внутрішніх справ Соколов. Поліція організувала облаву в районі «Магура-стріт», що в центрі Софії, де незаконно спродають і скуповують валюту. Вільні ділери, як себе називають валютники, через Болгарське телеграфне агентство (БТА) висловили протест проти цієї акції, в якій вбачають порушення прав людини. «Ліквідувати «чорний ринок» валюти можна не репресивними, а економічними засобами, — заявляють вони. До речі, тутешній курс «купую-продам» спеціалісти вважають реальним, оскільки він майже не відрізняється від офіційного. «Ми працюємо чесно, серед нас немає злодіїв», — заявив по телебаченню один з валютників. — З нашим курсом рахуються всі приватні бюро Болгарії». Щоденний обіг на «Магура-стріт» сягає мільйона доларів.

* * *

● Болгарія з її дев'ятьма мільйонами жителів, заборгувала Заходу 12 мільярдів доларів, з них вісім-дев'ять мільйонів треба повертати приватним банкам, що значно ускладнює справу, заявила журналістам радник президента країни пані Тодорова.

* * *

● Журналіст, офіцер живковської держбезпеки Володимир Костов, котрий наприкінці 70-х років утік на Захід, за що заочно був засуджений до страти, звернувся до президента Желю Желева. У своєму листі він вимагає неодмінно ліквідувати агентуру КДБ в Болгарії. Інакше національним інтересам країни буде завдано шкоди.

* * *

● Фірма «Булгартабак» припинила експорт цигарок в колишній СРСР загальною вартістю 100 мільйонів доларів. Голова правління цієї фірми Дачев заявив, що колишній СРСР винен їй 60 мільйонів доларів і що надії отримати ці гроші незначні.

* * *

● Поліція розшукує італійського бізнесмена Ліно Томана, котрий у Пловдиві придбав супермаркет. Щоправда, придбав не власним коштом, а за кредити болгарських банків у розмірі 12 мільйонів левів. Коли всі строки погашення боргів минули, італієць майнув на батьківщину. Банки мають намір конфіскувати нерухомість Ліно Томана у вигляді товару на 9 мільйонів левів, які він залишив на пловдивських складах. Подейкують, що спритний Ліно міг повечеряти в ресторані за 50 тисяч левів, а повії платив за ніч 10 тисяч левів. Юристи вважають, що італієць дуже вміло використав «прогалину» в болгарському законодавстві, згідно з яким його не можна притягнути до кримінальної відповідальності за навмисне банкрутство і неповернення кредитів.

Справи кримінальні

«ТОВАРИШ, МИ ЇДЕМО ДАЛЕКО...»

Польська поліція розкрила в морському порті Гдині організовану злочинну групу. Там було чітко налагоджено викрадення дизельного палива з радянського підводного човна, який знаходився на ремонті в порту. До вигідної справи підключилися робітники охорони корабельної верфі з ремонту плавводиниць військово-морського флоту, водій автоцистерни і... радянські військовослужбовці. Злочинній групі вдалося вкрасти 37,5 тисячі літрів палива, яке відправлялося «наліво» однією з бензозаправних станцій міста, а також постачалося на паливну базу міського підприємства. Злочинців підвів принцип «Бог любить трійцю». Саме під час третьої операції з перевезення «товару» було покладено кінець діяльності новоявлених бізнесменів, шляхи яких тепер розійдуться. Справу заарештованих польських учасників протизаконної угоди буде розглянуто у місцевому суді, а на радянських військових моряків, які через декілька днів залишать Гдиню, чекає законна кара на батьківщині.

На жаль, це не єдиний випадок, коли радянських військовослужбовців викривають у непорядній діяльності. Нещодавно польські прикордонники затримали на військовому КПП під містом Свіноуйсьце двох офіцерів радянського ВМФ, які наважилися нелегально ввезти в Польщу понад 320 пляшок горілки та інших міцних напоїв, 7250 пачок сигарет «Голден американ», 348 калькуляторів і електронних годинників, значну кількість інших товарів. Контрабанду в радянських офіцерів вилучено, і проти них розпочато кримінальну справу.

Олександр БАБЕНКО.

Наш прес-клуб

Величезний розвідувальний апарат Америки опинився на роздоріжжі. Після тривалої, протягом чотирьох десятиріч, концентрації уваги на радянській загрозі він повинен визначити нову стратегію, для реалізації завдань якої потребуватиметься значно менша сума. Р. Гейтс, директор ЦРУ, зробив непоганий початок, спробувавши накреслити цілі й методи роботи. Він обіцяв переорієнтувати засоби стеження за радянською загрозою, що зникає, на такі питання, як розповсюдження озброєнь у третьому світі.

«Нью-Йорк таймс» (США).

* * *

Після довгих зволікань, нісенітниці й безплідних переговорів уряд Японії все ж таки вирішив укласти угоди з республіками колишнього СРСР про надання їм продовольчого кредиту на 100 мільйонів доларів... З «радянської» сторони в домовленості бере участь ще існуючий Міжреспубліканський економічний комітет Силаєва. Втім, в угоді буде чітко зазначено, що гарантами виплати кредиту стануть Росія, Україна та інші зацікавлені республіки.

«Асахі» (Японія).

* * *

Введення в дію з 16 грудня минулого року Ціньшанської АЕС є «проривом в історії мирного використання Китаєм ядерної енергії». Атомна електростанція потужністю 300 тисяч кіловат, «спроектована й побудована самим Китаєм», знаходиться на березі затоки Ханчжоувань. АЕС обладнана «досконалим типом реактора, який розробляється і виробляється лише невеликою кількістю країн». Його виготовлення «доводить, що китайські спеціалісти володіють усіма секретами створення АЕС». Це означає перехід Китаю до переважного спирання «виключно на власні сили» в розвитку атомної енергетики, хоча досі він не відмовлявся від співробітництва із зарубіжними партнерами.

Агентство Сіньхуа (Китай).

Погляд

ТУТ ВОНИ ЗНАЙШЛИ ПРИТУЛОК

Нещодавно в Шанхаї було відкрито дві фотовиставки, присвячені життю єврейської спільноти в цьому місті у 30—40-ві роки, а також фактам переслідування євреїв у гітлерівській Німеччині. Виставки організовано Китайським інститутом вивчення проблем миру й розвитку, а також Центром Симона Візенталя (Лос-Анджелес, США).

Між 1938 і 1945 роками в Шанхаї від нацистського геноциду рятувалося понад 30 тисяч представників єврейської національності. Місцеві власті не вимагали від них навіть в'їзних віз, підтвердження матеріального стану та імміграційного дозволу.

Виставки мають на меті показати молодому поколінню, що трагедія в історії людства, яку породив фашизм, може повторитися. Адже навіть сьогодні у деяких країнах неонацизм піднімає голову.

На фото: новобудови Шанхаю.

Фото ТАРС.

Коротко

Тимчасово припинені закордонні відрядження російських депутатів. Причина — гостра нестача валюти. Щодо офіційних парламентських делегацій, то вони їздитимуть до іноземних держав лише за згодою Президії Верховної Ради Росії.

* * *

Окрема оборонна стаття з'явилася в державному бюджеті Казахстану. Передбачено на цілі оборони виділити цього року 22 мільярди карбованців, що становитиме дванадцять відсотків усіх бюджетних витрат Казахстану.

* * *

Новий прожитковий мінімум встановлено Радою Міністрів Латвії. З 1 січня він дорівнює 460 карбованцям. Такою ж повинна бути й мінімальна зарплата, якщо після парламентських канікул латвійські депутати затвердять це рішення уряду. Самі ж парламентарії вже отримують щомісяця від двох до п'яти тисяч карбованців.

* * *

Торгово-економічний договір підписано між Литвою і Казахстаном. Згідно з угодою, у 1992 році товарооборот між двома країнами становитиме близько 100 мільйонів карбованців. Розрахунки здійснюватимуться за світовими цінами з використанням клірінга.

* * *

Проект нової Конституції надруковано естонськими газетами для всенародного обговорення. В ньому Естонія проголошується незалежною державою. Єдиною державною мовою буде естонська. Громадянство надаватиметься при народженні або після здійснення відповідних юридичних актів. Проект також гарантує право на збереження іншої національної приналежності, а також на ведення діловодства в окремих районах мовами національних меншин.

* * *

У шість разів, а в деяких напрямках — вдесятеро подорожчали після нового року авіаквитки в Литві. Сьогодні повітряна мандрівка з Вільнюса до Єревана коштує 1200, а до Москви — 300 карбованців.

* * *

Ще зовсім недавно споживачі з колишніх республік СРСР буквально шарахалися від продуктів, вироблених у Гомельській та Могильовській областях Бєларусі. Боючись радіації, мало хто вірив, що білоруські м'ясо, молоко, сири відповідають нормам. Тепер ситуація змінилась. Брагінський сироварний завод, наприклад, ледве встигає виконувати замовлення Санкт-Петербурга.

Цей Закон визначає економічні, соціальні й правові основи створення та діяльності селянських (фермерських) господарств в Україні.

Закон гарантує право громадян України на добровільне створення цих господарств, самостійність їх господарювання, рівність з іншими формами господарювання в агропромисловому комплексі, а працюючим у селянських (фермерських) господарствах — з зайнятими в інших сферах народного господарства.

Закон спрямований на створення умов для розвитку селянських (фермерських) господарств, раціональне використання ними землі, забезпечує їх соціальну та правову захищеність.

Закон

ПРО СЕЛЯНСЬКЕ (ФЕРМ

РОЗДІЛ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Законодавство про селянське (фермерське) господарство

1. Відносини, пов'язані з створенням і діяльністю селянських (фермерських) господарств, регулюються цим Законом, законами України «Про власність», «Про пріоритетність соціального розвитку села та агропромислового комплексу в народному господарстві України», «Про підприємства», законодавством про землю, про оренду та іншими законодавчими актами.

2. Цей Закон не поширюється на сільськогосподарську діяльність громадян, які ведуть особисте підсобне господарство, займаються індивідуальним і колективним садівництвом та городництвом.

Стаття 2. Поняття селянського (фермерського) господарства

1. Селянське (фермерське) господарство є формою підприємництва громадян України, які виявили бажання переважно особистою працею членів цього господарства виробляти товарну сільськогосподарську продукцію, займатися її переробкою і реалізацією.

2. Членами селянського (фермерського) господарства можуть бути подружжя, їх батьки, діти, які досягли 16-річного віку, та інші родичі, які об'єдналися для роботи в цьому господарстві. Членами селянського (фермерського) господарства не є особи, в тому числі й родичі, які працюють у ньому за трудовим договором (контрактом, угодою). Селянське (фермерське) господарство може бути створено однією особою.

Головою селянського (фермерського) господарства є його засновник або особа, яка є його правонаступником.

3. Інтереси селянського (фермерського) господарства перед державними, кооперативними, громадськими, зарубіжними, іншими підприємствами і організаціями, окремими громадянами представляє голова господарства.

4. На ім'я голови селянського (фермерського) господарства видається Державний акт на право довічного успадковуваного володіння землею або приватної власності.

З ним укладається договір на користування землею на умовах оренди, складаються також й інші документи відповідно до законодавства України.

5. Голова селянського (фермерського) господарства може доручати виконувати свої обов'язки і використовувати права голови одному з членів господарства.

6. Селянське (фермерське) господарство має назву, печатку і штамп.

Стаття 3. Місце селянського (фермерського) господарства в народногосподарському комплексі

1. Селянське (фермерське) господарство в системі народногосподарського комплексу є рівноправною формою ведення господарства поряд з державними, кооперативними, господарськими товариствами, орендними та іншими підприємствами і організаціями.

2. Виробничо - економічні відносини селянського (фермерського) господарства з державними, кооперативними та іншими підприємствами і організаціями, окремими громадянами будуються на основі договорів. Розрахункові операції провадяться як готівкою, так і на безготівковій основі.

3. Держава гарантує дотримання і захист майнових та інших прав та законних інтересів селянського (фермерського) господарства, створює пільгові умови для кредитування, оподаткування, страхування, матеріально-технічного постачання на період трирічного становлення селянського (фермерського) господарства.

Втручання в господарську або іншу діяльність селянського (фермерського) господарства з боку державних чи інших органів, а також службових осіб не допускається. Збитки, завдані селянському (фермерському) господарству неправомірним втручанням в його діяльність, підлягають відшкодуванню за рахунок винних. Спори про відшкодування збитків вирішуються судом.

Це положення не обмежує передбаченого цим Законом права державних органів щодо здійснення контролю за діяльністю селянських (фермерських) господарств.

4. Селянське (фермерське) господарство має право бути засновником або членом об'єднань, кооперативів, асоціацій, консорціумів корпорацій, акціонерних товариств, спільних підприємств по виробництву, переробці та реалізації сільськогосподарської продукції, що обслуговують агропромисловий комплекс, а також несільськогосподарських підприємств і організацій, в тому числі з участю іноземних партнерів, брати участь у створенні або бути членом комерційних банків.

РОЗДІЛ ІІ. СТВОРЕННЯ СЕЛЯНСЬКОГО (ФЕРМЕРСЬКОГО) ГОСПОДАРСТВА

Стаття 4. Право на створення селянського (фермерського) господарства

1. Право на створення селянського (фермерського) господарства має кожний дієздатний громадянин України, який досяг 18-річного віку і виявив до цього бажання. Першочерговим правом на створення селянського (фермерського) господарства користуються громадяни, які проживають в сільській місцевості і мають необхідну кваліфікацію або досвід роботи в сільському господарстві.

2. При створенні одним із членів сім'ї селянського (фермерського) господарства інші члени сім'ї та родичі самостійно приймають рішення про участь в його діяльності.

3. Громадяни України можуть брати участь у діяльності селянського (фермерського) господарства на правах як повної, так і часткової зайнятості.

Стаття 5. Порядок надання земель для ведення селянського (фермерського) господарства

1. Земельні ділянки для ведення селянського (фермерського) господарства надаються громадянам за їх бажанням у довічне успадковуване володіння, приватну власність або в оренду. Право приватної власності на земельну ділянку селянським (фермерським) господарством може набуватись після шести років володіння нею.

Надання земельної ділянки у довічне успадковуване володіння, приватну власність або в оренду здійснюється із земель запасу, а також земель, вилучених у порядку, визначеному у пункті 1 статті 7 цього Закону. У тимчасове користування земельні ділянки надаються із земель запасу, а також можуть надаватися із земель лісового і водного фондів.

2. Земельні ділянки виділяються, як правило, єдиним масивом з розташованими на ньому водними джерелами і лісовими угіддями.

3. Надання земельних ділянок, що перебувають у володінні, власності або користуванні на умовах оренди, провадиться тільки після їх вилучення у попередніх землеволодільців і землекористувачів або відчуження у землевласника.

4. Громадяни, які виявили бажання вести селянське (фермерське) господарство (включаючи й тих, хто переїздить з іншої місцевості), для одержання земельної ділянки у довічне успадковуване володіння, у власність або в оренду подають до районної, міської, в адміністративному підпорядкуванні якої є район, Ради народних депутатів за місцеположенням земельної ділянки заяву, яку підписує голова селянського (фермерського) господарства, що створюється.

У заяві визначаються: мета використання земельної ділянки, умови надання, її бажаний розмір і місце розташування, перелічуються члени селянського (фермерського) господарства, повідомляється про їх досвід роботи в сільському господарстві, наявність кваліфікації або спеціальної підготовки. Можливе також інше обгрунтування в заяві про виділення земельної ділянки.

5. Заяву громадянина про надання земельної ділянки у довічне успадковуване володіння, у власність або в оренду за поданням сільської, селищної Ради народних депутатів розглядає виконком районної, міської Ради народних депутатів у місячний строк і у разі згоди надати земельну ділянку замовляє за рахунок Українського державного фонду підтримки селянських (фермерських) господарств землевпорядній організації розробку проекту її відведення.

Проект відведення земельної ділянки погоджується з землеволодільцями, землевласниками або землекористувачами, районними (міськими) землевпорядними, природоохоронними, санітарними органами, органом архітектури і подається до районної (міської) Ради народних депутатів.

Рішення про надання земель громадянам для ведення селянського (фермерського) господарства або про відмову у наданні землі районні, міські, в адміністративному підпорядкуванні яких є район, Ради народних депутатів приймають на найближчій сесії.

6. У разі відмови районної, міської Ради народних депутатів у наданні земельної ділянки для ведення селянського (фермерського) господарства це питання вирішується судом.

Рішення суду у випадку позитивного вирішення позову є підставою для відведення ділянки в натурі, видачі документа, що посвідчує право володіння землею, а також укладання договору на оренду.

Стаття 6. Розміри земельних ділянок селянських (фермерських) господарств

Для ведення селянського (фермерського) господарства надаються у довічне успадковуване володіння і приватну власність земельні ділянки, розмір яких не повинен перевищувати 50 гектарів сільськогосподарських угідь і 100 гектарів усіх земель.

Конкретні розміри земельних ділянок громадян, які ведуть селянське (фермерське) господарство, в межах норм, встановлених частиною першою цієї статті, визначають районні, міські Ради народних депутатів диференційовано, з урахуванням регіональних особливостей, спеціалізації і можливостей обробітку наданих земель переважно членами селянського (фермерського) господарства.

Земельні ділянки громадян, які ведуть селянське (фермерське) господарство, поділу не підлягають.

Громадяни, які ведуть селянське (фермерське) господарство, можуть додатково орендувати земельні ділянки для виробничих цілей.

Стаття 7. Особливості надання земельних ділянок для ведення селянського (фермерського) господарства членам колгоспів та інших сільськогосподарських кооперативів, працівникам сільськогосподарських підприємств та подання допомоги в облаштуванні цих господарств

1. Члени колгоспів та інших сільськогосподарських кооперативів, працівники сільськогосподарських підприємств (крім дослідних господарств), які побажали вести селянське (фермерське) господарство, мають право безперешкодного виходу з них. За рішенням районної, міської, у підпорядкуванні якої є район, Ради народних депутатів їм надають ділянки, що вилучаються із земель зазначених колгоспів, кооперативів і підприємств, а також із земель запасу. Земельна ділянка виділяється без порушення цілісності інших господарств.

Розмір земельної ділянки, що вилучається, визначається на рівні частки члена колгоспу або іншого сільськогосподарського кооперативу (працівника сільськогосподарського підприємства). Кадастрова оцінка земельної ділянки, що вилучається, повинна бути, як правило, на рівні середньої по господарству. У разі надання земельних ділянок для ведення селянського (фермерського) господарства з оцінкою нижче середньої кадастрової по господарству встановлюються пільги відповідно до статті 9 цього Закону.

2. Для облаштування і ведення селянського (фермерського) господарства колгосп або інший сільськогосподарський кооператив виділяє члену колгоспу (іншого кооперативу), який виходить з його складу, належний йому пай у грошовому або натуральному вигляді.

Працівникові державного сільськогосподарського підприємства (крім дослідних господарств), який виявив бажання створити селянське (фермерське) господарство, передається його вклад відповідно до законодавства України про роздержавлення і приватизацію власності.

3. При створенні селянського (фермерського) господарства на необжитій території, де відсутні об'єкти виробничого й невиробничого призначення, Ради народних депутатів подають йому допомогу на стадії становлення у будівництві шляхів, виробничих об'єктів, житла, ліній електропередачі, водозабезпеченні, радіотелефонізації, землеустрої, меліорації з використанням коштів місцевих бюджетів та Українського державного фонду підтримки селянських (фермерських) господарств (крім робіт, що фінансуються за рахунок централізованих капіталовкладень).

4. Переселенцям, які створюють селянське (фермерське) господарство в трудонедостатніх населених пунктах, перелік яких визначається Кабінетом міністрів України або за його дорученням іншим органом, будівництво житла і господарських будівель здійснюється за рахунок державного бюджету відповідно до порядку, встановленого Законом «Про пріоритетність соціального розвитку села та агропромислового комплексу в народному господарстві України».

Стаття 8. Реєстрація селянського (фермерського) господарства

1. Після одержання Державного акта на право приватної власності або довічного успадковуваного володіння землею чи підписання договору на оренду селянське (фермерське) господарство підлягає державній реєстрації в районній, міській Раді народних депутатів, що надала земельну ділянку у довічне успадковуване володіння, приватну власність або користування.

Для дер
ції до від
родних де
(фермерськ
подає заяв
цього госп
осіб, які в
створити
ім'я, по ба
кумент про
за державн
За держ
вноситься
встановлює
міністрів У
2. Після
мельної ді
одержання
та на д
володін
приватної
говору на
ділянки т
страції се
ське) гос
статусу к
одержує
найменува
відкриває
інші рах
банку, вс
носини з і
ствами, ор
тановами;
мостійний
державним
ними з
ванні ко
ального ро
3. Сільс
да народни
сить до с
подарської
склад госп
господар
ку.

Стаття ... ких (фер... дарств за ...

1. З сел
ських) гос
землю спр
но у вигля
датку аб
що визна
від якості
земельної
чи з када
мель. Ро
ти встанов
сторін у д
Порядок
ного с
ничні
ти за зем
Верховною
2. Селя
кі) господ
рюються
ться від п
тягом трьо
дання зе
На них по
пільги,
ном.
Кримськ
Київська

ПОСТАНОВА ВЕРХ

Про порядок введен

«Про селянське (фе

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Ввести в дію Закон України «Про селянське (фермерське) господарство» з дня його опублікування.

2. До приведення законодавства України у відповідність із Законом України «Про селянське (фермерське) господарство» чинні законодавчі та інші нормативні акти України застосовуються, якщо вони не суперечать цьому Закону.

3. Місцевим Радам народних депутатів:

до 20 січня 1992 року вирішити питання про вилучення з земель колгоспів,

радгоспів
господарсь
організаці
но не мен
сільського
і передачу
мель запас
до 1 бер
безпечити
з земель
які бажа
селянське
подарство.
4. Кабі
раїни:
внести
ної Ради
про приве
актів Укра
з прийня

Закон України

СЕЛЯНСЬКЕ (ФЕРМЕРСЬКЕ) ГОСПОДАРСТ

тивному підпорядкуванні яких є район, Ради народних депутатів приймають на найближчій сесії.

6. У разі відмови районної, міської Ради народних депутатів у наданні земельної ділянки для ведення селянського (фермерського) господарства це питання вирішується судом.

Рішення суду у випадку позитивного вирішення позову є підставою для відведення ділянки в натурі, видачі документа, що посвідчує право володіння землею, а також укладання договору на оренду.

Стаття 6. Розміри земельних ділянок селянських (фермерських) господарств

Для ведення селянського (фермерського) господарства надаються у довічне успадковуване володіння і приватну власність земельні ділянки, розмір яких не повинен перевищувати 50 гектарів сільськогосподарських угідь і 100 гектарів усіх земель.

Конкретні розміри земельних ділянок громадян, які ведуть селянське (фермерське) господарство, в межах норм, встановлених частиною першою цієї статті, визначають районні, міські Ради народних депутатів диференційовано, з урахуванням регіональних особливостей, спеціалізації і можливостей обробітку наданих земель переважно членами селянського (фермерського) господарства.

Земельні ділянки громадян, які ведуть селянське (фермерське) господарство, поділу не підлягають.

Громадяни, які ведуть селянське (фермерське) господарство, можуть додатково орендувати земельні ділянки для виробничих цілей.

Стаття 7. Особливості надання земельних ділянок для ведення селянського (фермерського) господарства членам колгоспів та інших сільськогосподарських кооперативів, працівникам сільськогосподарських підприємств та подання допомоги в облаштуванні цих господарств

1. Члени колгоспів та інших сільськогосподарських кооперативів, працівники сільськогосподарських підприємств (крім дослідних господарств), які побажали вести селянське (фермерське) господарство, мають право безперешкодного виходу з них. За рішенням районної, міської, у підпорядкуванні якої є район, Ради народних депутатів їм надають ділянки, що вилучаються із земель зазначених колгоспів, кооперативів і підприємств, а також із земель запасу. Земельна ділянка виділяється без порушення цілісності інших господарств.

Розмір земельної ділянки, що вилучається, визначається на рівні частки члена колгоспу або іншого сільськогосподарського кооперативу (працівника сільськогосподарського підприємства). Кадастрова оцінка земельної ділянки, що вилучається, повинна бути, як правило, на рівні середньої по господарству. У разі надання земельних ділянок для ведення селянського (фермерського) господарства з оцінкою нижче середньої кадастрової по господарству встановлюються пільги відповідно до статті 9 цього Закону.

2. Для облаштування і ведення селянського (фермерського) господарства колгосп або інший сільськогосподарський кооператив виділяє члену колгоспу (іншого кооперативу), який виходить з його складу, належний йому пай у грошовому або натуральному вигляді.

Працівникові державного сільськогосподарського підприємства (крім дослідних господарств), який виявив бажання створити селянське (фермерське) господарство, передається його вклад відповідно до законодавства України про роздержавлення і приватизацію власності.

3. При створенні селянського (фермерського) господарства на неосвоєній території, де відсутні об'єкти виробничого й невиробничого призначення, Ради народних депутатів подають йому допомогу на стадії становлення у будівництві шляхів, виробничих об'єктів, житла, ліній електропередачі, водозабезпеченні, радіотелефонізації, землеустрої, меліорації з використанням коштів місцевих бюджетів та Українського державного фонду підтримки селянських (фермерських) господарств (крім робіт, що фінансуються за рахунок централізованих капіталовкладень).

4. Переселенцям, які створюють селянське (фермерське) господарство в трудонедостатніх населених пунктах, перелік яких визначається Кабінетом міністрів України або за його дорученням іншим органом, будівництво житла і господарських будівель здійснюється за рахунок державного бюджету відповідно до порядку, встановленого Законом «Про пріоритетність соціального розвитку села та агропромислового комплексу в народному господарстві України».

Стаття 8. Реєстрація селянського (фермерського) господарства

1. Після одержання Державного акта на право приватної власності або довічного успадковуваного володіння землею чи підписання договору на оренду селянське (фермерське) господарство підлягає державній реєстрації в районній, міській Раді народних депутатів, що надала земельну ділянку у довічне успадковуване володіння, приватну власність або користування.

Для державної реєстрації до відповідної Ради народних депутатів селянське (фермерське) господарство подає заяву про реєстрацію цього господарства, список осіб, які виявили бажання створити його, прізвище, ім'я, по батькові голови, документ про внесення плати за державну реєстрацію.

За державну реєстрацію вноситься плата, розмір якої встановлюється Кабінетом міністрів України.

2. Після відведення земельної ділянки в натурі і одержання Державного акта на д[illegible]не у[illegible]ковуване володі[illegible] зем[illegible] право приватної власності або договору на оренду земельної ділянки та державної реєстрації селянське (фермерське) господарство набуває статусу юридичної особи; одержує печатку із своїм найменуванням і адресою; відкриває розрахунковий та інші рахунки в установах банку, вступає в ділові відносини з іншими підприємствами, організаціями та установами; визнається як самостійний товаровиробник державними і господарськими [illegible]анами [illegible] плануванні [illegible]кономічно[illegible] і соціального розвитку регіону.

3. Сільська, селищна Рада народних депутатів заносить до спеціальної погосподарської книги дані про склад господарства, надану господар[illegible]ву зем[illegible]ьну ділянку.

Стаття 9. Плата селянських (фермерських) господарств за землю

1. З селянських (фермерських) господарств плата за землю справляється щорічно у вигляді земельного податку або орендної плати, що визначаються залежно від якості і місцеположення земельної ділянки, виходячи з кадастрової оцінки земель. Розмір орендної плати встановлюється за згодою сторін у договорі на оренду.

Порядок і ставки земельного о[illegible]тквання та граничні [illegible]іри ор[illegible]ної плати за землю визначаються Верховною Радою України.

2. Селянські (фермерські) господарства, які створюються вперше, звільняються від плати за землю протягом трьох років з часу надання земельної ділянки. На них поширюються й інші пільги, встановлені Законом.

Кримська АРСР, обласні, Київська і Севастопольська міські Ради народних депутатів за клопотанням районних і міських Рад можуть встановлювати пільги по справлянню плати за землю: часткове або повне звільнення на певний строк; відстрочка виплати; зниження ставки земельного податку.

Стаття 10. Обов'язки селянського (фермерського) господарства щодо володіння і користування землею

Селянське (фермерське) господарство зобов'язане:

1) ефективно використовувати землю відповідно до цільового призначення та проекту внутрігосподарського землеустрою, застосовувати природоохоронні технології виробництва, не допускати погіршення екологічної обстановки на території в результаті своєї господарської діяльності;

2) здійснювати такий комплекс заходів щодо охорони земель:

— раціональну організацію території;

— збереження і підвищення родючості грунтів, а також інших властивостей землі;

— захист земель від водної і вітрової ерозії, селів, підтоплення, заболочення, вторинного засолення, висушення, ущільнення, забруднення відходами виробництва, хімічними і радіоактивними речовинами та від інших процесів руйнування;

— захист від заростання сільськогосподарських угідь чагарниками і дрібнолісом, інших процесів погіршення культурно-технічного стану земель;

— рекультивацію порушених земель, підвищення їх родючості та інших корисних властивостей землі;

— зняття, використання і збереження родючого шару грунту при проведенні робіт, пов'язаних з порушенням земель;

— тимчасову консервацію деградованих сільськогосподарських угідь, якщо іншими способами неможливо відновити родючість грунтів;

3) своєчасно вносити земельний податок та орендну плату за землю;

4) не порушувати права інших землеволодільців, землекористувачів, у тому числі орендарів.

Стаття 11. Передача права на володіння земельною ділянкою або надання її в користування

Громадянин, який веде селянське (фермерське) господарство, може в разі втрати працездатності або досягнення пенсійного віку за рішенням відповідної Ради народних депутатів передавати право на володіння земельною ділянкою або надавати її в тимчасове користування одному із членів сім'ї, який веде спільно з ним селянське (фермерське) господарство.

При відсутності таких осіб громадянин може передавати право володіння земельною ділянкою іншим членам сім'ї, які не ведуть разом з ним селянське (фермерське) господарство, але мають необхідну кваліфікацію, досвід роботи в сільському господарстві і бажають вести селянське (фермерське) господарство, а також іншим особам, які беруть участь у веденні цього селянського (фермерського) господарства.

При тимчасовій втраті працездатності або при наявності інших поважних причин громадянин може надавати земельну ділянку в тимчасове користування особам, зазначеним в частинах першій і другій цієї статті, на підставі договору.

При передачі права на володіння земельною ділянкою проводиться перереєстрація селянського (фермерського) господарства, видається Державний акт на право володіння землею.

Стаття 12. Право громадян, які ведуть селянське (фермерське) господарство, на компенсацію

При продажі майна селянського (фермерського) господарства і передачі земельної ділянки іншому громадянину, підприємству або організації за рішенням Ради народних депутатів селянське (фермерське) господарство має право на одержання від них повної компенсації всіх затрат під урожай, а також затрат на поліпшення якості землі за час володіння земельною ділянкою відповідно до підвищення кадастрової оцінки.

Стаття 13. Право селянського (фермерського) господарства на користування природними ресурсами і мисливсько-рибальськими угіддями

Селянське (фермерське) господарство має право використовувати для потреб господарства загальнопоширені корисні копалини (пісок, глина, гравій, торф та ін.), лісові угіддя, водні об'єкти та прісні підземні води, які є на земельній ділянці, а також інші корисні властивості землі відповідно до законодавства України.

Члени селянського (фермерського) господарства мають право на безкоштовне використання для власних потреб мисливських та рибальських угідь, розташованих у межах господарства.

Розділ III

МАЙНО СЕЛЯНСЬКОГО (ФЕРМЕРСЬКОГО) ГОСПОДАРСТВА

Стаття 14. Власність осіб, що ведуть селянське (фермерське) господарство

У власності осіб, що ведуть селянське (фермерське) господарство, можуть бути земля, жилі будинки, квартири, предмети особистого користування, предмети домашнього продуктивна насадження лянці, засоб вироблена спортні засо інші цінні інше майно робничого

Майно ци їм на прав ної власност передбачено ми.

Майно се мерського) ребуває під ви нарівні з власності.

Стаття 15 ристування майном.

1. Володі ня і розпор здійснюєтьс лянського господарства мовленістю.

2. Селянс ке) господар продавати і приємствам, громадянам, здавати в у тимчасов належне йом ності майно.

3. Селянс ке) господар придбавати, користуванн і на умовах підприємств нізацій, ін (фермерськ і громадян.

4. Майно лянського господарства цивільним

Майнові ми селянсь кого) госп ються судом

Стаття ність селян ського) госп

У разі п них зобов'я розрахунко дисципліни, продукції, здійснення яльності мерське) г майнову передбачену України.

Стаття 1 права на ною ділянк ведення се мерського)

У разі см який вів се ське) госпо володіння кою переда спадкоємці мадянину У сяг 18-річн бажання в сільськогос дукцію, за робкою і р

При цьо падкуванні ня земельн дається с селянського подружжя, родичів, як ли разом господарств

Спори м а також м і іншими питань пе на дальше кого (ферм дарства ви

У разі з ців від дал лянського господарств

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про порядок введення в дію Закону України «Про селянське (фермерське) господарство»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Ввести в дію Закон України «Про селянське (фермерське) господарство» з дня його опублікування.

2. До приведення законодавства України у відповідність із Законом України «Про селянське (фермерське) господарство» чинні законодавчі та інші нормативні акти України застосовуються, якщо вони не суперечать цьому Закону.

3. Місцевим Радам народних депутатів:

до 20 січня 1992 року вирішити питання про вилучення з земель колгоспів, радгоспів та інших сільськогосподарських підприємств і організацій диференційовано не менше 7—10 відсотків сільськогосподарських угідь і передачу їх до складу земель запасу;

до 1 березня 1992 року забезпечити надання ділянок з земель запасу громадянам, які бажають організувати селянське (фермерське) господарство.

4. Кабінету міністрів України:

внести на розгляд Верховної Ради України пропозиції про приведення законодавчих актів України у відповідність з прийнятим Законом;

привести рішення Уряду України у відповідність із Законом України «Про селянське (фермерське) господарство», забезпечити перегляд і скасування міністерствами та відомствами України їх нормативних актів, що суперечать цьому Закону;

у двомісячний строк розробити та прийняти пакет нормативних актів, спрямованих на реалізацію даного Закону.

Голова Верховної Ради України І. ПЛЮЩ.

м. Київ
20 грудня 1991 року.

раїни

рське) господарство

реєстра-
Ради на-
лянське
дарство
страцію
список
бажання
різвище,
ови, до-
плати
ію.
страцію
пір якої
бінетом

ня зе-
турі і
ого ак-
овуване
право
або до-
мельної
ї реє-
фермер-
набуває
особи;
своїм
адресою;
вий та
ановах
ові від-
приєм-
та ус-
як са-
робник
одарсь-
плану-
соці-
ну.
на Ра-
зано-
погос-
і про
надану
ділян-

лянсь-
госпо-

фермер-
ата за
щоріч-
го по-
плати,
лежно
ження
иходя-
ки зе-
ї пла-
годою
ренду.
емель-
а гра-
ї пла-
ються
раїни.
мерсь-
ство-
льняю-
о про-
су на-
янки.
інші
Зако-

ласні,
льська

міські Ради народних депутатів за клопотанням районних і міських Рад можуть встановлювати пільги по справлянню плати за землю: часткове або повне звільнення на певний строк; відстрочка виплати; зниження ставки земельного податку.

Стаття 10. Обов'язки селянського (фермерського) господарства щодо володіння і користування землею

Селянське (фермерське) господарство зобов'язане:

1) ефективно використовувати землю відповідно до цільового призначення та проекту внутрігосподарського землеустрою, застосовувати природоохоронні технології виробництва, не допускати погіршення екологічної обстановки на території в результаті своєї господарської діяльності;

2) здійснювати такий комплекс заходів щодо охорони земель:

— раціональну організацію території;

— збереження і підвищення родючості грунтів, а також інших властивостей землі;

— захист земель від водної і вітрової ерозії, селів, підтоплення, заболочення, вторинного засолення, висушення, ущільнення, забруднення відходами виробництва, хімічними і радіоактивними речовинами та від інших процесів руйнування;

— захист від заростання сільськогосподарських угідь чагарниками і дрібноліссям, інших процесів погіршення культурно-технічного стану земель;

— рекультивацію порушених земель, підвищення їх родючості та інших корисних властивостей землі;

— зняття, використання і збереження родючого шару грунту при проведенні робіт, пов'язаних з порушенням земель;

— тимчасову консервацію деградованих сільськогосподарських угідь, якщо іншими способами неможливо відновити родючість грунтів;

3) своєчасно вносити земельний податок та орендну плату за землю;

4) не порушувати права інших землеволодільців, землекористувачів, у тому числі орендарів.

Стаття 11. Передача права на володіння земельною ділянкою або надання її в користування

Громадянин, який веде селянське (фермерське) господарство, може в разі втрати працездатності або досягнення пенсійного віку за рішенням відповідної Ради народних депутатів передавати право на володіння земельною ділянкою або надавати її в тимчасове користування одному із членів сім'ї, який веде спільно з ним селянське (фермерське) господарство.

При відсутності таких осіб громадянин може передавати право володіння земельною ділянкою іншим членам сім'ї, які не ведуть разом з ним селянське (фермерське) господарство, але мають необхідну кваліфікацію, досвід роботи в сільському господарстві і бажають вести селянське (фермерське) господарство, а також іншим особам, які беруть участь у веденні цього селянського (фермерського) господарства.

При тимчасовій втраті працездатності або при наявності інших поважних причин громадянин може надати земельну ділянку в тимчасове користування особам, зазначеним в частинах першій і другій цієї статті, на підставі договору.

При передачі права на володіння земельною ділянкою проводиться перереєстрація селянського (фермерського) господарства, видається Державний акт на право володіння землею.

Стаття 12. Право громадян, які ведуть селянське (фермерське) господарство, на компенсацію

При продажі майна селянського (фермерського) господарства і передачі земельної ділянки іншому громадянину, підприємству або організації за рішенням Ради народних депутатів селянське (фермерське) господарство має право на одержання від них повної компенсації всіх затрат під урожай, а також затрат на поліпшення якості землі за час володіння земельною ділянкою відповідно до підвищення кадастрової оцінки.

Стаття 13. Право селянського (фермерського) господарства на користування природними ресурсами і мисливсько-рибальськими угіддями

Селянське (фермерське) господарство має право використовувати для потреб господарства загальнопоширені корисні копалини (пісок, глина, гравій, торф та ін.), лісові угіддя, водні об'єкти та прісні підземні води, які є на земельній ділянці, а також інші корисні властивості землі відповідно до законодавства України.

Члени селянського (фермерського) господарства мають право на безкоштовне використання для власних потреб мисливських та рибальських угідь, розташованих у межах господарства.

Розділ III

МАЙНО СЕЛЯНСЬКОГО (ФЕРМЕРСЬКОГО) ГОСПОДАРСТВА

Стаття 14. Власність осіб, що ведуть селянське (фермерське) господарство

У власності осіб, що ведуть селянське (фермерське) господарство, можуть бути земля, жилі будинки, квартири, предмети особистого користування, предмети домашнього господарства, продуктивна і робоча худоба, насадження на земельній ділянці, засоби виробництва, вироблена продукція, транспортні засоби, кошти, акції, інші цінні папери, а також інше майно споживчого і виробничого призначення.

Майно цих осіб належить їм на праві спільної сумісної власності, якщо інше не передбачено угодою між ними.

Майно селянського (фермерського) господарства перебуває під захистом держави нарівні з іншими формами власності.

Стаття 15. Володіння, користування і розпорядження майном.

1. Володіння, користування і розпорядження майном здійснюється членами селянського (фермерського) господарства за взаємною домовленістю.

2. Селянське (фермерське) господарство має право продавати і передавати підприємствам, організаціям і громадянам, обмінювати, здавати в оренду, надавати у тимчасове користування належне йому на правах власності майно.

3. Селянське (фермерське) господарство має право придбавати, брати в тимчасове користування, в тому числі і на умовах оренди, майно у підприємств, об'єднань, організацій, інших селянських (фермерських) господарств і громадян.

4. Майнові відносини селянського (фермерського) господарства регулюються цивільним законодавством.

Майнові спори між членами селянського (фермерського) господарства вирішуються судом.

Стаття 16. Відповідальність селянського (фермерського) господарства

У разі порушення договірних зобов'язань, кредитно-розрахункової і податкової дисципліни, вимог до якості продукції, інших правил здійснення господарської діяльності селянське (фермерське) господарство несе майнову відповідальність, передбачену законодавством України.

Стаття 17. Успадкування права на володіння земельною ділянкою, наданою для ведення селянського (фермерського) господарства

У разі смерті громадянина, який вів селянське (фермерське) господарство, право на володіння земельною ділянкою передається одному із спадкоємців, дієздатному громадянину України, який досяг 18-річного віку і виявив бажання виробляти товарну сільськогосподарську продукцію, займатися її переробкою і реалізацією.

При цьому перевага в успадкуванні права на володіння земельною ділянкою надається одному із членів селянського (фермерського) господарства — одному із подружжя, дітей, батьків, родичів, які проживали і вели разом із спадкодавцем господарство.

Спори між спадкоємцями, а також між спадкоємцями й іншими громадянами з питань переважного права на дальше ведення селянського (фермерського) господарства вирішуються судом.

У разі відмови спадкоємців від дальшого ведення селянського (фермерського) господарства, а також відсутності спадкоємців питання про дальше використання земельної ділянки вирішується районною, міською Радою народних депутатів.

Стаття 18. Успадкування землі і майна селянського (фермерського) господарства

Успадкування землі і майна в селянському (фермерському) господарстві здійснюється відповідно до цього Закону і заповіту у порядку, встановленому цивільним законодавством.

Розділ IV

ДІЯЛЬНІСТЬ СЕЛЯНСЬКОГО (ФЕРМЕРСЬКОГО) ГОСПОДАРСТВА

Стаття 19. Господарська діяльність селянського (фермерського) господарства

1. Селянське (фермерське) господарство діє в умовах самоокупності. Всі витрати господарство покриває за рахунок власних доходів.

2. Селянське (фермерське) господарство самостійно визначає напрями своєї діяльності, спеціалізацію, організує виробництво сільськогосподарської продукції, її переробку й реалізацію, за власним бажанням підбирає партнерів по економічних зв'язках, реалізації продукції, в тому числі і закордонних. Воно може поряд з сільськогосподарським виробництвом займатися будь-яким іншим видом діяльності, не забороненим законодавством України.

Стаття 20. Матеріально-технічне постачання селянського (фермерського) господарства

1. Селянське (фермерське) господарство придбаває необхідні йому матеріально-технічні ресурси в системі державних постачальницьких організацій, виділені цільовим призначенням для селянських (фермерських) господарств, за рахунок коштів, передбачених для сільського господарства, а також у будь-яких інших державних і кооперативних підприємств і організацій, на біржах, у населення тощо і на умовах, встановлених для сільськогосподарських підприємств.

2. Селянські (фермерські) господарства можуть брати технічні засоби в довгострокову оренду і напрокат.

3. Ремонт і технічне обслуговування належних селянському (фермерському) господарству тракторів, іншої сільськогосподарської техніки та устаткування, вантажних автомобілів, агрохімічне, зоотехнічне і ветеринарне обслуговування здійснюються агросервісними та іншими підприємствами і організаціями за цінами, розцінками, тарифами, що діють для колгоспів і радгоспів, а також колгоспами, іншими кооперативами, радгоспами і громадянами за цінами згідно з домовленістю.

Стаття 21. Порядок реалізації продукції селянським (фермерським) господарством

1. Селянське (фермерське) господарство має право самостійно розпоряджатися виробленою ним продукцією, може на добровільних засадах укладати з державними, кооперативними та громадськими підприємствами, установами і організаціями, які здійснюють заготівлю і переробку сільськогосподарської продукції, договори на продаж своєї продукції, а також реалізувати її на власний розсуд будь-яким іншим споживачам і на колгоспному ринку.

2. Продукція, що продається державним підприємствам і організаціям відповідно до укладених договорів, оплачується за державними закупівельними або договірними цінами і на умовах, передбачених для колгоспів і радгоспів. Ціни на решту продукції селянське (фермерське) господарство встановлює самостійно.

3. Селянське (фермерське) господарство зобов'язане дотримуватися діючих нормативів якості продукції, санітарних та інших вимог.

4. Поставки вироблюваної селянським (фермерським) господарством продукції на експорт, а також розрахунки із зарубіжними партнерами здійснюються відповідно до законодавства України.

Стаття 22. Праця в селянському (фермерському) господарстві

1. У разі виробничої потреби селянське (фермерське) господарство має право залучати до роботи в ньому інших громадян за трудовим договором (контрактом, угодою).

2. Трудові відносини в селянському (фермерському) господарстві визначаються і регулюються членами господарства, а осіб, залучених до роботи за трудовим договором (контрактом, угодою), — законодавством України про працю.

Трудові спори в селянському (фермерському) господарстві вирішуються судом.

3. З особами, залученими до роботи в селянському господарстві, укладається трудовий договір (контракт, угода) у письмовій формі, в якому визначаються строк договору, умови праці і побуту (тривалість робочого дня, вихідні дні, щорічна оплачувана відпустка, форми оплати праці та її розміри, харчування тощо). Трудовий договір (контракт, угода) підлягає реєстрації у районній, міській Раді народних депутатів, що надала земельну ділянку у володіння або користування, якщо селянське (фермерське) господарство є основним місцем роботи цих осіб.

Видача і ведення трудових книжок членам селянського (фермерського) господарства і громадян, які працюють в ньому за трудовим договором (контрактом, угодою), провадяться господарством на загальних підставах, а записи про трудовий стаж підтверджуються виконкомом відповідної місцевої Ради народних депутатів.

4. Розмір оплати праці і тривалість оплачуваної відпустки осіб, які працюють за трудовим договором (контрактом, угодою) у селянському (фермерському) господарстві, не повинні бути меншими від орієнтовних мінімальних тарифних ставок, встановлених державою, і тривалості відпустки, встановленої для працівників державних підприємств аналогічної галузі. Оплата праці цих працівників не залежить від кінцевих результатів діяльності селянського (фермерського) господарства. Ці особи мають право за згодою членів селянського (фермерського) господарства брати участь у розподілі доходів господарства на умовах, передбачених окремою угодою.

5. Голова селянського (фермерського) господарства несе відповідальність за створення безпечних умов праці для членів свого господарства і громадян, які уклали трудовий договір (контракт, угоду), дотримання техніки безпеки, виробничої гігієни та санітарії, пожежної безпеки, керуючись правилами і нормами, встановленими для державних та кооперативних підприємств.

(Закінчення на 14-й стор.).

РАДИ УКРАЇНИ

о Закону України

ке) господарство»

ньско-
і
йова-
откія
угідь
у зе-

ху за-
янок
ння,
увати
і гос

з Ук-

рхов-
ації
вчих
ність

привести рішення Уряду України у відповідність із Законом України «Про селянське (фермерське) господарство», забезпечити перегляд і скасування міністерствами та відомствами України їх нормативних актів, що суперечать цьому Закону;

у двомісячний строк розробити та прийняти пакет нормативних актів, спрямованих на реалізацію даного Закону.

Голова Верховної Ради України **І. ПЛЮЩ.**

м. Київ
20 грудня 1991 року.

ЗАКОН УКРАЇНИ

ПРО СЕЛЯНСЬКЕ (ФЕРМЕРСЬКЕ) ГОСПОДАРСТВО

(Закінчення. Початок на 12-й і 13-й стор.).

Стаття 23. Доходи селянського (фермерського) господарства

Доходи селянського (фермерського) господарства формуються за рахунок виручки від реалізації продукції, робіт і послуг та інших надходжень і використовуються за власним розсудом членів господарства.

Стаття 24. Облік і звітність селянського (фермерського) господарства

Селянське (фермерське) господарство здійснює облік результатів своєї роботи за господарський рік, веде звітність.

За подання недостовірної звітності голова селянського (фермерського) господарства несе відповідальність у встановленому порядку.

Розділ V
ВЗАЄМОВІДНОСИНИ З БАНКІВСЬКИМИ УСТАНОВАМИ, СТРАХОВИМИ ОРГАНАМИ І БЮДЖЕТОМ. СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ І ПЕНСІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЧЛЕНІВ СЕЛЯНСЬКИХ (ФЕРМЕРСЬКИХ) ГОСПОДАРСТВ

Стаття 25. Розрахунки і кредит

1. Селянське (фермерське) господарство має право відкривати на свій вибір у будь-якій установі банку розрахунковий та інші рахунки, включаючи валютний, вільно розпоряджатися коштами, що є на цих рахунках.

2. Списання коштів із розрахункового рахунку селянського (фермерського) господарства, крім платежів до бюджету, може провадитись тільки з його згоди, або за рішенням суду, або на підставі виконавчого напису у встановлених законодавством випадках.

Платежі до бюджету вносяться в порядку та строки, які визначаються законодавством України.

3. Селянське (фермерське) господарство має право одержувати в установах банків, у підприємств і в кооперативах позички на підставі укладеного кредитного договору, який визначає умови кредитування.

Селянське (фермерське) господарство одержує кредит під заставу майна, поручительство, гарантію та інші види забезпечення зобов'язань.

Під заставу приймаються приватизована земля, товарно-матеріальні цінності, вироблювана продукція, основні виробничі фонди, а також інше майно позичальника у порядку, встановленому законодавством України.

Для підтримки селянських (фермерських) господарств і створення стабільних фінансових умов при одержанні кредиту банку створюється спеціальний Український державний фонд підтримки селянських (фермерських) господарств, розмір якого щорічно визначається Кабінетом міністрів України в своєму бюджеті.

4. Селянське (фермерське) господарство несе повну відповідальність за додержання кредитних договорів і розрахункової дисципліни. У разі несвоєчасного повернення одержаних кредитів установи банку без звернення до суду можуть використовувати право на реалізацію прийнятого в заставу майна і спрямовувати виручку від його реалізації на погашення заборгованості.

5. Український державний фонд підтримки селянських (фермерських) господарств, місцеві Ради народних депутатів можуть подавати допомогу або відшкодовувати селянському (фермерському) господарству повністю чи частково витрати, пов'язані з виплатою процентів за користування позичками банків.

Стаття 26. Страхування майна селянського (фермерського) господарства

Страхування майна селянського (фермерського) господарства здійснюється на добровільних засадах відповідно до законодавства України.

Стаття 27. Оподаткування доходів селянського (фермерського) господарства

1. Оподаткування доходів селянського (фермерського) господарства провадиться у порядку, встановленому законодавством для сільськогосподарських підприємств.

2. Новостворені селянські (фермерські) господарства звільняються від оподаткування на 3 роки, а в трудонедостатніх селах на 5 років.

3. Члени селянських (фермерських) господарств звільняються від сплати прибуткового податку з доходів, одержуваних ними від роботи в цих господарствах.

Стаття 28. Державне соціальне страхування і пенсійне забезпечення членів селянського (фермерського) господарства

1. Члени селянського (фермерського) господарства починаючи з16-річного віку і особи, які працюють в ньому за трудовим договором (контрактом, угодою), підлягають державному соціальному страхуванню і пенсійному забезпеченню нарівні з працівниками сільського господарства.

2. Селянське (фермерське) господарство реєструється як платник внесків на державне соціальне страхування в органах Пенсійного фонду України і Фонду соціального страхування України за своїм місцезнаходженням, у встановленому порядку сплачує внески на державне соціальне страхування на всі види заробітків за членів селянського (фермерського) господарства та осіб, які працюють в ньому за трудовим договором (контрактом, угодою).

3. Час роботи в селянському (фермерському) господарстві членів господарства та осіб, які працюють у ньому за трудовим договором, зараховується до загального і безперервного стажу роботи на підставі записів у трудовій книжці і документів, що підтверджують сплату внесків на соціальне страхування.

4. Членам селянського (фермерського) господарства та особам, які працюють у ньому за трудовим договором (контрактом, угодою), усі види державних пенсій виплачуються у повному розмірі без урахування одержуваного заробітку (доходу).

5. Селянське (фермерське) господарство відповідно до чинного законодавства несе матеріальну відповідальність за шкоду, заподіяну його членам і особам, які працюють у ньому за трудовим договором (контрактом, угодою), за каліцтво або інші ушкодження здоров'я, пов'язані з виконанням ними своїх трудових обов'язків.

Розділ VI
ПРИПИНЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СЕЛЯНСЬКОГО (ФЕРМЕРСЬКОГО) ГОСПОДАРСТВА

Стаття 29. Підстави для припинення діяльності селянського (фермерського) господарства

Діяльність селянського (фермерського) господарства припиняється у випадках:

а) добровільної відмови голови селянського (фермерського) господарства від земельної ділянки, наданої у довічне успадковуване володіння, або закінчення строку оренди землі;

б) рішення членів селянського (фермерського) господарства про припинення його діяльності;

в) ведення господарства переважно працею найманих працівників;

г) використання землі не за цільовим призначенням;

д) використання земельної ділянки способами, що призводять до зниження родючості грунтів, їх хімічного і радіоактивного забруднення, погіршення екологічної обстановки;

є) невнесення земельного податку, а також орендної плати в строки, встановлені законодавством;

ж) невикористання земельної ділянки для сільськогосподарського виробництва протягом року з часу її надання;

з) вилучення земельної ділянки в установленому законом порядку для державних і громадських потреб;

и) визнання селянського (фермерського) господарства неплатоспроможним (банкрутом);

і) якщо не залишається жодного члена селянського (фермерського) господарства або спадкоємця, який бажає продовжити діяльність господарства.

Стаття 30. Порядок припинення діяльності селянського (фермерського) господарства

1. Рішення про припинення діяльності селянського (фермерського) господарства приймається районною, міською Радою народних депутатів, а у разі його неплатоспроможності (банкрутства) — судом.

Спори про припинення діяльності селянського (фермерського) господарства вирішуються судом.

2. Вилучення або примусовий викуп у селянського (фермерського) господарства землі у встановленому порядку для державних і громадських потреб провадиться за його згодою після виділення йому районною, міською Радою народних депутатів рівноцінної ділянки, будівництва на новому місці підприємствами, установами і організаціями, для яких відводиться земельна ділянка, житлових, виробничих та інших будівель замість вилучених і відшкодування в повному обсязі збитків, включаючи упущену вигоду. Спори з цих питань вирішуються судом.

3. Майно селянського (фермерського) господарства, яке припиняє свою діяльність, використовується в першу чергу для розрахунків по оплаті праці найманих осіб, виконання зобов'язань перед бюджетом, банком та іншими кредиторами. Решта майна залишається у спільній власності членів селянського (фермерського) господарства або розподіляється між ними за домовленістю. У разі відсутності згоди спір вирішується судом.

4. У разі припинення діяльності селянського (фермерського) господарства до закінчення строку надання господарству податкових пільг господарство сплачує до місцевого бюджету за весь період його діяльності суму податку, обчислену в повному розмірі, встановленому для селянського (фермерського) господарства, крім випадків, передбачених пунктами «з», «и», «і» статті 29.

Розділ VII
КАДРОВЕ І НАУКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СЕЛЯНСЬКИХ (ФЕРМЕРСЬКИХ) ГОСПОДАРСТВ

Стаття 31. Підготовка і перепідготовка кадрів для селянських (фермерських) господарств

Підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації кадрів для селянських (фермерських) господарств здійснюється Міністерством сільського господарства України, Міністерством освіти України через мережу професійно-технічних училищ, професійних училищ та вищих учбових закладів і науково-дослідних установ за рахунок державного і місцевого бюджетів, Українського державного фонду підтримки селянських (фермерських) господарств та власних коштів селянських (фермерських) господарств.

Стаття 32. Наукове забезпечення селянських (фермерських) господарств

Підготовка рекомендацій по організації виробництва в селянських (фермерських) господарствах, розвитку науково-технічного прогресу, впровадженню компактного мініатюризованого устаткування на базі новітніх ресурсозберігаючих технологій забезпечується мережею науково-дослідних установ за рахунок державного бюджету, Українського державного фонду підтримки селянських (фермерських) господарств та власних коштів селянських (фермерських) господарств.

Розділ VIII
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНУ

Стаття 33. Відповідальність за порушення строків надання земельних ділянок та приховування інформації про наявність земель запасу

За порушення строків розгляду заяв громадян і вирішення питань про надання земельних ділянок для організації селянських (фермерських) господарств, а також за приховування інформації про наявність земель запасу на посадових осіб накладається штраф у розмірі від однієї до трьох тисяч карбованців.

Зазначений штраф накладається в адміністративному порядку.

Стаття 34. Відповідальність за порушення положень цього Закону щодо створення та функціонування селянського (фермерського) господарства

За порушення положень цього Закону щодо створення селянського (фермерського) господарства та його функціонування посадові особи та громадяни притягуються до адміністративної або кримінальної відповідальності згідно з законодавством України.

Президент України
Л. КРАВЧУК

м. Київ.
20 грудня 1991 року.

Міркування з приводу

ПЕРЕЛЯК ВІД ВЛАСНОГО ПРОГНОЗУ

Вічним боржником був у Межівському районі колгосп «Батьківщина», а це в такі надскладні часи з занедбаного «вибився у люди» з усіх економічних показників. Успіхів домігся настільки вражаючих, що його тепер раз у раз залюбки згадують як аргумент невмирущості чи бодай збереження колгоспів.

— Але чи став селянин господарем на селі? Сказати «так» не зважуся. Колгоспи, мабуть, таки, себе зжили — несподівано заявив голова «Батьківщини» Євген Ковригін.

Євген Миколайович вбачає крах колгоспів від перших же штормів наступаючого ринку, коли «значні маси людей ще пошкодують за тим неблагополучним соціалізмом, який ми мали». Ковригін прекрасно розуміє, які справжні причини неминучих труднощів і трагедій, причому — в обох випадках.

— Доки заробляти великі гроші вважатиметься за ненормальне явище, водночас доки на селі наймасовішими професіями залишатимуться професії крадія і утриманця, добра від колгоспу чекати марно. Однак куди подіти потерпілих, коли розпадуться колгоспи? — Ось що непокоїть Євгена Миколайовича і змушує закликати «одуматися й оцінити переваги колективної праці».

З його міркувань ясно одне: виживуть ті колективні селянські господарства, які добиратимуться за «професійними й моральними ознаками», а не так, коли живе у селі ледар, невмілець чи невдаха або хитрун — отже колгоспник, радий не радий — одначе терпи його. То чи не більше постраждають люди, якщо до останнього силоміць зберігатимуться колгоспи, а потім один по одному зламаються від подухів невблаганного ринку?

Микола НЕЧИПОРЕНКО,
власний кореспондент «Голосу України».
Дніпропетровська область.

ACADEMIE des SCIENCES TECHNOLOGIQUES d'UKRAINE

АКАДЕМІЯ ТЕХНОЛОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ

Від Академії технологічних наук України

Академія технологічних наук України відповідно до свого Положення про вибори повідомляє імена кандидатів у дійсні члени (академіки) АТН України і члени-кореспонденти АТН України, висунутих на підставі повідомлення в газетах «Демократична Україна» від 30 жовтня 1991 року та «Голос України» від 20 листопада 1991 року науковими установами та вищими навчальними закладами, науковими, науково-технічними товариствами, організаціями, підприємствами та установами, членами Академії технологічних наук України.

КАНДИДАТИ У ДІЙСНІ ЧЛЕНИ (АКАДЕМІКИ) АТН УКРАЇНИ

Секція «Фізико-хімічні нанотехнології»

Білий Яків Іванович — Дніпропетровський хіміко-технологічний інститут.

Городиський Олександр Володимирович — Інститут загальної та неорганічної хімії АН України.

Кузуб Владислав Савелійович — Інститут хімічних технологій.

Секція «Матеріалознавство»

Бар'яхтар Віктор Григорович — Інститут металофізики АН України.

Дякін Віктор Васильович — Інститут хімії поверхні АН України.

Сацький Віталій Антонович — Дніпропетровський металургійний комбінат «Запоріжсталь».

Секція «Технології в енергетиці»

Васильєв Всеволод Вікторович — Інститут проблем моделювання в енергетиці АН України.

Карп Ігор Миколайович — Інститут газу АН України.

Секція «Технології в машинобудуванні»

Бугаєць Анатолій Олександрович — Науково-виробниче об'єднання «Турбоатом».

Присада Володимир Михайлович — Науково-навчально-виробничий центр «Інтеграл».

Секція «Технології біоаграрної, харчової, переробної та легкої промисловості»

Боровський Володимир Рудольфович — Республіканський науково-технологічний центр з проблем виробництва харчових продуктів.

Жуковський Едуард Йосипович — Одеський технологічний інститут харчової промисловості.

Колтунов Віктор Андрійович — Інститут нових технологій збереження, переробки і торгівлі сільськогосподарською продукцією.

Секція «Технології у будівництві»

Борисовський Володимир Захарович — Кабінет міністрів України.

Секція «Геотехнології»

Гавриленко Микола Мефодійович — Державний комітет України по геології та використанню надр.

Єремеєв Валерій Миколайович — Морський гідрофізичний інститут АН України.

Єфремов Ернест Іванович — Інститут геотехнічної механіки АН України.

Секція «Соціально-економічне управління технологіями, підготовка і перепідготовка спеціалістів»

Бершеда Євген Романович — Рада по вивченню продуктивних сил України АН України.

КАНДИДАТИ У ЧЛЕНИ-КОРЕСПОНДЕНТИ АТН УКРАЇНИ

Секція «Інформаційні та телекомунікаційні технології»

Амітан Веніамін Наумович — Головінформцентр Донецького облвиконкому.

Гриценко Володимир Ілліч — Інститут кібернетики імені В. Глушкова АН України.

Додонов Олександр Георгійович — Інститут проблем реєстрації інформації АН України.

Клименко Віталій Петрович — Спеціальне конструкторське бюро математичних машин і систем інституту кібернетики імені В. Глушкова АН України.

Крючин Андрій Андрійович — Спеціальне конструкторське бюро оптичних запам'ятовуючих пристроїв.

Межуєв Микола Миколайович — Виробниче об'єднання «Південний машинобудівний завод».

Яковець Олександр Костянтинович — Науково-дослідний інститут «Акорд».

Секція «Фізико-хімічні нанотехнології»

Бажін Анатолій Іванович — Донецький державний університет.

Мазуренко Євген Андрійович — Інститут загальної та неорганічної хімії АН України.

Огенко Володимир Михайлович — Інститут хімії поверхні АН України.

Темерті Геннадій Федорович — Спеціальне конструкторсько-технологічне бюро Донецького фізико-технічного інституту АН України.

Секція «Електроніка і радіотехніка»

Вдовін Сергій Самійлович — Дніпропетровський державний університет.

Лисенко Володимир Сергійович — Інститут напівпровідників АН України.

Раренко Іларій Михайлович — Чернівецький державний університет.

Тоценко Віталій Георгійович — Інститут проблем реєстрації інформації АН України.

Черненко Іван Михайлович — Дніпропетровський державний університет.

Секція «Матеріалознавство»

Богаченко Олексій Георгійович — Інститут електрозварювання імені Є. Патона АН України.

Бондаренко Борис Іванович — Інститут газу АН України.

Буравльов Юрій Матвійович — Донецький державний університет.

Горобець Юрій Іванович — Донецький державний університет.

Гречанюк Микола Іванович — Інститут електрозварювання імені Є. Патона АН України.

Гурін В'ячеслав Анатолійович — Харківський фізико-технічний інститут.

Дерев'янко Василь Іванович — Дніпропетровський металургійний завод імені Петровського.

Дорофеєв Володимир Олександрович — Донецький державний університет.

Жадкевич Михайло Львович — дослідний завод спеціальної електрометалургії Інституту електрозварювання імені Є. Патона АН України.

Кирієвський Борис Абрамович — Інститут проблем лиття АН України.

Лавренко Володимир Олексійович — Інститут проблем матеріалознавства АН України.

Нероденко Михайло Минович — Інститут електрозварювання імені Є. Патона АН України.

Опальчук Андрій Савич — Українська сільськогосподарська академія.

Ошко Володимир Петрович — Дніпропетровський металургійний завод імені Петровського.

Ржанов Борис Павлович — виробниче об'єднання «Південний машинобудівний завод».

Самсоненко Микола Демидович — Макіївський інженерно-будівельний інститут.

Спусканюк Віктор Захарович — Донецький фізико-технічний інститут АН України.

Старчак Валентина Георгіївна — Чернігівський технологічний інститут.

Токій Валентин Володимирович — Макіївський інженерно-будівельний інститут.

Фабуляк Федір Григорович — Дослідне виробництво Інституту хімії високомолекулярних сполук АН України.

Шаповал Віктор Іванович — Інститут загальної та неорганічної хімії АН України.

Шумихін Володимир Сергійович — Інститут проблем лиття АН України.

Секція «Технології в енергетиці»

Єрошенко Валентин Андрійович — Науково-дослідний інститут прикладної механіки «Ритм».

Лобунець Юрій Миколайович — Інститут проблем енергозбереження АН України.

Морозов Юрій Дмитрович — Дніпропетровський державний університет.

Юхимчук Станіслав Олексійович — Запорізький машинобудівний інститут.

Секція «Приладобудування та медична техніка»

Збруцький Олександр Васильович — Науково-дослідний інститут проблем механіки «Ритм».

Курочкін Вадим Іванович — Спеціальне конструкторсько-технологічне бюро Донецького фізико-технічного інституту АН України.

Лозяний Василь Іванович — Дніпропетровський державний університет.

Матковський Андрій Орестович — Науково-виробниче об'єднання «Карат».

Молебний Василь Васильович — Науково-дослідний інститут «Квант».

Осинський Володимир Іванович — Науково-виробниче об'єднання «Сатурн».

Сагалович Владислав Вікторович — Харківський фізико-технічний інститут АН України.

Синьков Михайло Вікторович — Інститут проблем реєстрації інформації АН України.

Циделко Владислав Дмитрович — Київський політехнічний інститут.

Секція «Технології в машинобудуванні»

Алексеєв Юрій Сергійович — Виробниче об'єднання «Південний машинобудівний завод».

Вдовін Сергій Іванович — Дніпропетровський державний університет.

Ліптуга Іван Васильович — Науково-виробниче об'єднання «Кисень».

Назаренко Олег Кузьмич — Інститут електрозварювання імені Є. Патона АН України.

Петренко Віктор Євгенович — Науково-дослідний інститут прикладної механіки «Ритм».

Тихонцов Олександр Михайлович — Дніпродзержинський індустріальний інститут.

Секція «Аерокосмічні технології і спеціальні системи управління»

Захарін Михайло Іванович — Науково-дослідний інститут прикладної механіки «Ритм».

Карпачов Юрій Андрійович — Науково-дослідний інститут прикладної механіки «Ритм».

Пєтухов Ігор Павлович — Інститут нових фізичних і прикладних проблем АН України.

Серебрянський Володимир Миколайович — Дніпропетровський державний університет.

Секція «Природоохоронні технології та радіаційна екологія»

Атаманюк Юлій Андрійович — Міжгалузевий науково-технічний центр «Екологія».

Гудков Ігор Миколайович — Українська сільськогосподарська академія.

Котов Костянтин Іванович — Республіканська рада Науково-технічного товариства металургів України.

Купцов Валерій Іванович — Особливе конструкторсько-технологічне бюро з експериментальним виробництвом Інституту хімії поверхні АН України.

Секція «Технології біоаграрної, харчової, переробної та легкої промисловості»

Бондаренко Герольд Леонідович — Український науково-дослідний інститут овочівництва і баштанництва.

Загоруйко Віктор Афанасійович — Науково-дослідний інститут винограду та продуктів його переробки «Магарач».

Карнаушенко Лідія Іванівна — Одеський технологічний інститут харчової промисловості.

Кирик Микола Миколайович — Українська сільськогосподарська академія.

Кішко Ярослав Григорович — Інститут мікробіології і вірусології імені Д. Заболотного АН України.

Коваленко Віктор Іванович — Харківський інститут громадського харчування.

Міцик Володимир Юхимович — Київський торговельно-економічний інститут.

Маринченко Віктор Афанасійович — Київський технологічний інститут харчової промисловості.

Рудавська Ганна Богданівна — Київський торговельно-економічний інститут.

Черно Наталя Кирилівна — Одеський технологічний інститут харчової промисловості.

Секція «Технології в будівництві»

Балицький Віктор Сергійович — Науково-дослідний інститут будівельного виробництва Держархбуду України.

Гейман Григорій Натанович — Науково-виробниче об'єднання «Будіндустрія».

Гудзь Віктор Корнійович — Держбуд України.

Золотарьов Анатолій Іванович — Українська державна корпорація промисловості будівельних матеріалів «Укрбудматеріали».

Плітін Володимир Никифорович — Українська державна будівельна корпорація «Укрбуд».

Секція «Геотехнології»

Вовк Олексій Онуфрійович — Інститут гідромеханіки АН України.

Комір Віталій Михайлович — Кременчуцька філія Харківського політехнічного інституту.

Савченко Валерій Іванович — Чернігівське відділення Українського науково-дослідного геологорозвідувального інституту.

Секція «Соціально-економічне управління технологіями, підготовка і перепідготовка спеціалістів»

Амоша Олександр Іванович — Інститут економіки промисловості АН України.

Білуха Микола Тимофійович — Київський торговельно-економічний інститут.

Брінберг Бенціон Міхельович — Інститут економіки промисловості АН України.

Богачов Василь Іванович — Луганська філія Інституту економіки промисловості АН України.

Новиков Валентин Демидович — Науково-дослідний центр Конакрі—Рогбане (Гвінейська Республіка).

Пасхавер Олександр Йосипович — Інститут економіки АН України.

Погребняк Віталій Петрович — Мінвуз України.

Поклонський Федір Юхимович — Інститут економіки промисловості АН України.

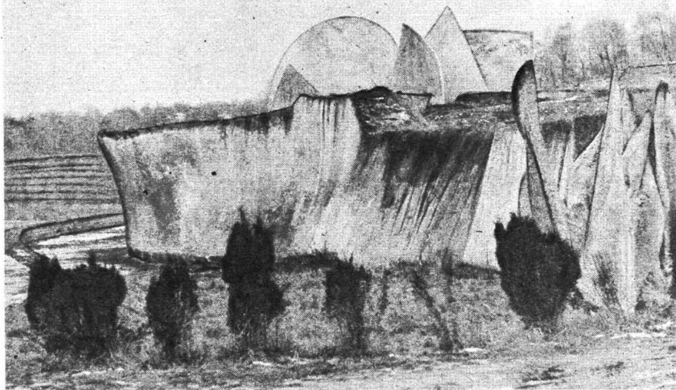
Рубан Владислав Якович — Головний науково-дослідний інститут проблем інформації Мінекономіки України.

Онищенко Олександр Григорович — Полтавський інженерно-будівельний інститут.

ВІД РЕДАКЦІЇ:

Те, що вчинила тоталітарна система зі Стіною пам'яті на Байковій горі, інакше ніж злочином назвати не можна. Злочином перед українською культурою. Сьогодні ми ще не можемо сказати, кому першому з партійних диктаторів не сподобалася, не підійшли під його убогий художній смак багаторічна каторжна праця київських скульпторів Ади Рибачук і Володимира Мельниченка. Але ходять поміж нас ті люди, з чиєї мовчазної згоди, а то й холуйської запопадливості було вчинено цей вандалізм. Чи можна їх назвати творцями, зрештою, культурними людьми? А тим часом, коли цей матеріал готувався до друку, надійшло ще одне обнадійливе повідомлення: Київський міськвиконком своїм рішенням створив комісію по відновленню Стіни пам'яті, залитої бетоном. Наша газета має намір постійно інформувати читачів про роботу комісії, про те, як ефективно звільнити цей мистецький витвір з цупких бетонних «обіймів». І ще хочемо провести журналістське дослідження й розповісти про генеалогію цього злочину. І ви, шановні читачі, можете стати нашими найпершими помічниками. Отже, пишіть нам, телефонуйте по номеру 441-86-44. Будемо вам щиро вдячні за допомогу!

Відділ культури газети «Голос України».

БЕТОННИЙ «КЛЯП» НА БАЙКОВІЙ ГОРІ,

або ЯК ПРОЇХАТИ З МАЛОРОСІЇ В УКРАЇНУ?

5 грудня 1991 року, в Будинку кіно відбулися презентація документального фільму «З Малоросії в Україну» (сценарій Л. Плюща, режисер Й. Пастернак. Марсельський відеоцентр) і прес-конференція з приводу можливого відновлення на Байковій горі «Стіни пам'яті», яка по-варварськи була залита бетоном майже десять років тому за наказом партійних бонз. Можна було б традиційно обмежитися звітом про цю подію, якби не абсолютно несподіваний пуант, чи по-нашому — поворот, який викликав перегляд названого фільму в далекому і невідомому для нас французькому місті Де Сан-Мор-де-Фоссе. Що ж там сталося?

Відомому дисидентові Леоніду Плющу завжди було притаманне загострене сприйняття занижених національних критеріїв. Чи то пов'язане з морально-психологічними колізіями, чи то з культурологічним або естетичним рівнем, чи то, зрештою, з політичною культурою. В усіх проявах своєї багатогранної діяльності Л. Плющ завжди відстоював національну гідність, яка для цивілізованого європейця невіддільна від людської гідності. Власне, такою є світоглядна домінанта картини «З Малоросії в Україну», яку вчорашній дисидент привіз у Київ. Через усю стрічку проходить зболений авторський роздум про багатостраждальну історію української землі, яку імперії вдалося перетворити на колонію зі специфічним колоніальним світовідчуттям малоросів, зі своїми комплексами, із невигойними болями. Однак ця земля-страдниця, ця віковічна мученица постійно народжувала своїх героїв і благословляла їх своїми стражданнями на боротьбу з хижими колонізаторами, на змагання за національну гідність, за духовну розкріпаченість. Певно, й тому на привітання-заклик «Слава Україні!» лунає відповідь «Героям слава!»

Режисер Йосип Пастернак завжди тонко відчував біль художника у глухій добі тоталітаризму. Разом з Леонідом Плющем він знайомить нас з цілою плеядою блискучих українських інтелектуалів, митців, серед яких впізнаємо і в'язнів сумління, відомих правозахисників-дисидентів Льолю та Івана Світличних. Це незабутній і хвилюючий епізод, який залишиться для історії, як довічне прокляття репресивній машині, що понівечила життя одного з найсвітліших звитяжців духу сучасної України. Драматично-невигадано постає сцена, в якій відчайдушно сперечається з дрімучими фанатиками Ігор Калинець—тонкий лірик, поет з ласки Божої. Як завжди, насичені інтелектом думки, висловлені Євгеном Сверстюком і Семеном Глузманом, художниками Адою Рибачук і Володимиром Мельниченком, які протягом багатьох років працювали над «Стіною пам'яті». Всі вони «мали зухвалість» відтворювати світ не за прописами й суворими вимогами ідеології, а йшли від власного художнього мислення, від власного сумління. Наділені від природи талантом, як порядні і чесні люди, вони не хотіли «випасатися» на обнесених прапорцями смітниках соцреалізму. Тому й протиставили себе генеральній лінії останнього намісника Москви в Малоросії, якого втаємничені в державні ігри клерки з шанобливим трепетом називали криптограмою «ВВ», що в перекладі на «мужицьку арифметику» означало «товариш Щербицький».

У Малоросії тих «товаришів» завжди вистачало: від «рідних» панів і підпанків до старожитних і більшовицьких намісників. Це через них — «землячків з цинковими гудзиками» — наші поневолювачі століттями правили українським народом, знущалися з нього, як тільки хотіли. З колишньої волелюбної держави постала Малоросія, слухняна й іграшково вигадлива, як лялькова вистава у вітрині радянського агітпункту. Шевченкове «на нашій не своїй землі» набуло міжнародного статусу, стереотип якого важче змінити, ніж навіть юрисдикцію України.

І все ж таки крапля камінь точить. Головне, щоб крапля била послідовно в одну точку. Чи міг думати-гадати Леонід Плющ, показуючи свою картину в маленькому французькому місті, що його мер пан Жан-Луї Бомон так розчулиться від побаченого і почутого про Україну і надішле українському громадському діячеві лист з просто-таки фантастичною пропозицією. Далекі сан-морці готові співпрацювати з киянами щодо відновлення «Стіни пам'яті» на Байковій горі, яку можновладці в 1982 році задумали знищити й залили бетоном, а «землячки з цинковими гудзиками» дотепер не дозволяють збити-стерти той бетонний «кляп» з мистецького витвору. Акт вандалізму набув легітимності силою розбудованої в століттях «непорушної стіни» малоросійщини. І фільм ще раз переконує нас у цьому образнопластичною мовою.

На цьому можна було б і поставити крапку. Але дозволю собі наостанку дещо спрогнозувати. Самостійна Україна, не сумніваюся, перекреслить каїнові присуди міністрів-малоросів, щедринських градоначальників. Історія, будемо сподіватися, знайде їхній діяльності місце в театрі Абсурду, а цим злочином, зрештою, займеться прокуратура. Але якою буде наша відповідь мерові міста Сан-Мор панові Ж.-Л. Бомону? Нам запропоновано щиру допомогу: французи готові зібрати кошти для відновлення «Стіни пам'яті» й разом з киянами, звичайно, з участю й під керівництвом художників-монументалістів А. Рибачук і В. Мельниченка витіснити з нашої свідомості акт насильства над творчістю, акт вандалізму. Це була б акція Доброї волі, на які такий щедрий цивілізований світ у постчорнобильську добу. Ця акція сприяла б зближенню народів Вольтера і Сковороди й послужила б духовному визнанню de facto нової України.

Від нас же вимагається зовсім мало — сказати: «так». Це й буде означати, що на скорботній Байковій горі малоросійщину здерто, як коросту. Що ми нарешті повертаємося на власну обітовану землю.

Роман КОРОГОДСЬКИЙ.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради України

Головний редактор
Сергій ПРАВДЕНКО

Редколегія:

Анатолій ГОРЛОВ перший заступник головного редактора

Олександр БІЛИК заступник головного редактора

Олександр ЄМЕЛЬЯНОВ член-кореспондент АН України

Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ оглядач, завідуючий відділом культури

Леонід САМОЙЛЕНКО заступник головного редактора

Борис СИДОРЕНКО заступник головного редактора

Анатолій СОЛОНСЬКИЙ редактор відділу кореспондентської мережі

Віталій СУДДЯ відповідальний секретар.

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Засновник — Верховна Рада України.

Адреса редакції: 252047 Київ, вул. Нестерова, 4

ТЕЛЕФОНИ:

Для довідок — 441-89-61

телефакс — 224-72-54

Відділ реклами — 441-89-44

Бухгалтерія — 441-84-00

Редакція розглядає рукописи, подані в першому примірнику машинопису.

Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

Залишаємо за собою право виправляти мову і скорочувати матеріали.

Рукописів не повертаємо.

За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Пересиланням скарг у різні інстанції редакція не займається. Звертайтеся, будь ласка, безпосередньо до відповідних органів влади.

Передплатна ціна на рік 19 крб. 80 коп.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Індекс 68955

Загальний тираж 349 650

Комбінат друку видавництва «Радянська Україна» 252047, Київ 47, проспект Перемоги, 50.

Зам. 0311006.